Lluís Campos (Hom)
David Segarra
Dani Münster
Ivan Castro
Álvaro López (Codia)
John Yates
CRASS
Victor Campanas,
CSA La Residència
Edu Trabuc Records
Ojalá Esté Mi Bici
CSA Arrebato
Quatre orientacions per a montar concerts

Això és un especial sobre art i autogestió a l'escena punk

COMÚ 2
zine#

SETEMBRE 2011 · 2€

★comú★
distriedició antagonista

www.districomu.org
districomu@hotmail.com
apartat de correus 249 | 12080 Castelló (la Plana)
Espai Comú-Casal Popular de Castelló:
carrer d'Amunt 167 | Castelló (la Plana)

COMÚ'zine#2 · SETEMBRE 2011

Treball d'edició, entrevistes, compilació, disseny, maquetació i distribució a càrrec de Comú.

Col·laboracions responent entrevistes, amb articles, suport, etc.: Lluís Campos (Hom), David Segarra, Dani Münster, John Yates, Ivan Castro, Victor Campanas, Oscar i La Residència, Rafa Artificial'zine i Edu Trabuc, Ojalá Esté Mi Bici, Jaume i l'Arrebato, Álvaro Codia, Tariq Gómez-Kemp, Jaume Polze (ressenyes), David Gratacels, Tania, Frijolit@, Casal Popular de Castelló, Jamaican Memories, Ateneu Anarquista de Castelló, Radikal'zine, Soroll, DDT i tota la xarxa de distribuïdores alternatives...
A ells i elles: gràcies mil!

També gràcies pels amics i amigues de col·lectius i grups que continuen donant color a La Plana. Sense oblidar-nos dels bars que han tancat aquests darrers mesos i que sempre han col·laborat amb la Comú: La Lola, Distriz i La Bodeguita. Màxim respecte.

creative commons

Després d'un bon temps des de l'anterior entrega del Comú'zine, ací tornem altra vegada amb un nou recull d'entrevistes i info que esperem siga del vostre interés. Si l'anterior número el vam centrar a la participació femenina dins l'escena punk i als col·lectius autònoms, en aquesta ocasió continuem amb el mateix format de publicació temàtica.

En plantejar-nos el contingut d'aquest número 2, voliem continuar aprofundint en qüestions relacionades amb això difús de l'escena punk, però sense parlar de grups, sinó més bé de persones o col·lectius que estan fent coses interessants a nivell musical, artístic i/o polític. Trobem que les bandes ja tenen un paper protagonista a molts altres zines o revistes, i està molt bé, això també ens agrada, però sovint trobem a faltar atenció a persones que fan un treball important dins l'escena i que moltes vegades queda invisibilitzat darrere de tant soroll. D'una banda, hem fet una xicoteta compilació d'entrevistes a amics o persones que d'alguna manera ens resultaven properes, i que ens interessava el seu treball gràfic. Si dins del punk sempre hi ha hagut gent que ha aportat imatges referencials o que ha mostrat una acurada preocupació per l'estètica, d'alguna manera veiem que als darrers temps s'està donant una revalorització a la imatge dins l'escena alternativa més propera. Conscients d'això, i amb l'intenció d'aportar idees o referents a la nostra escena comarcal -que com als llocs "de províncies", algunes coses sempre van una miqueta per darrere-, voliem donar a conèixer visions i treballs que ens semblen curiosos.

Per altra banda, i relacionat també amb la comunitat punk, també hem optat per entrevistar a altres persones i col·lectius que, a banda de tocar en grups, participen de forma activa a la seua escena local, vinculats a espais autogestionats, o que s'han dedicat a organitzar concerts des d'una òptica no comercial, autònoma i horitzontal. Ens semblava interessant recollir les impressions de gentola amb experiència i que d'alguna manera pogueren servir de lectures positives i encoratjadores; configurar un petit recull d'experiències enriquidores que no parlés tant de música, si no més bé de pràctica, aprenentatge, intercanvi, construcció,... Aprofundir una mica en el com es poden fer les coses. Més que opinions sobre tal o qual tema, hem cercat un poc la reflexió al voltant de com es funciona, intentant buscar apunts que puguen servir d'orientacions o contrast per altres o nosaltres mateixes. Si s'aconsegueix o no, això ho podeu valorar vosaltres.

Sobre els continguts, dir que ens hagués agradat completar-lo amb altres entrevistes que també ens venien de gust, però malauradament ens hem de marcar un límit de pàgines, i fins les que hi ha hem arribat. També és veritat que hi ha hagut alguna persona que no el venia bé respondre, i que potser més endavant ho faria encantada. Sobre les entrevistes que apareixen, afegir que no s'inclouen perquè ens semblen millors que altres. Senzillament és perquè ens agrada el que fan i diuen, hi ha certa afinitat, i d'alguna manera amb moltes es dóna una proximitat que facilita la seua participació, o el xantatge (je, je) per tal que responguen les entrevistes. Sense més.

Per últim agarir a totes les persones que es van interessar per l'anterior número, en especial a gent de diferents fanzines amb els quals vam establir comunicació o intercanvi de continguts. Esperem que aquesta nova entrega siga també del vostre agrat i profit.

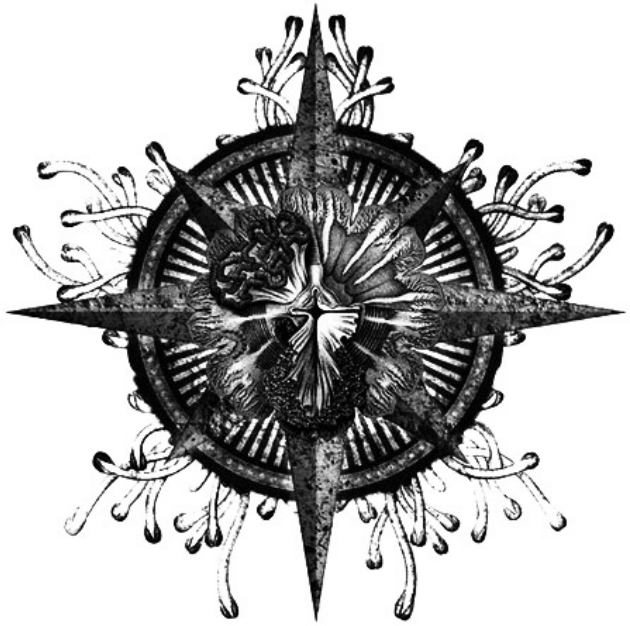

HOM
LA TOMBA DE FÒRCIDES

LLUÍS HOM

Lluís Campos ha tocat la bateria amb Husmo, i en l'actualitat ho fa en Hom, interessant proposta post-metal des de Barcelona. A més ell també ha estat el responsable del treball gràfic per aquestes dues bandes, així com d'altres interessants projectes. Amb motiu d'aquest número especial, el vam convidar a aportar les seues impressions.

ENTREVISTA: COMÚ / IMATGES: LLUÍS HOM

Quan i com comences a interessar-te pel tema de la imatge, el disseny,...?
Des que era petit, sempre he tingut inquietuds artístiques, plàstiques i musicals, però la decisió d'intentar orientar els meus estudis i en part la meua vida al disseny i la imatge va vindre donada gràcies a un conjunt de situacions. En aquell moment vivia en Castelló, teníem alguns projectes en dansa que em permetien fer els primers pinets dissenyant cartells de concerts que nosaltres organitzàvem, dissenys i il·lustracions de EPs, fanzines, etc. Vaig començar a agafar-li gustet i vaig decidir pujar a Barcelona a seguir estudiant i formant-me…

De quina manera t'ha influït el punk o la contracultura per a que hages tirat pel tema de l'art i el disseny a l'hora d'expressar-te o guanyar-te les llenties?
Crec que la relació entre disseny i contracultura es va donar gràcies a un conjunt de motivacions i actituds… Ja fa uns quants anys vam conèixer el moviment Anarcopunk, alguns dels seus valors com el *Do it yourself* ens van inspirar i apreníem a plasmar missatges relacionant l'art amb la contracultura mitjançant fanzines, samarretes amb els nostres propis dissenys, il·lustracions, etc. A partir d'ací em vaig interessar pel tema de la imatge i els moviments socials… Després d'uns 7 o 8 anys d'experiència i com a projecte final d'estudis vaig desenvolupar *FreeFood*, una plataforma d'acció directa que fomenta i facilita el reciclatge d'aliments, creant consciència social i criticant el consum desmesurat, els excessos d'exedents, la gana i altres problemes socials existents actualment. Si us interessa el tema i voleu curiosejar, podeu fer-ho a:
www.freefoodbcn.blogspot.com

Pregunta enfocada un poc per a la gent que no li dóna importància a la imatge del seu disc/cartell de convocatòria/etc. Quina importància li dones a la imatge? Com penses que aquesta pot afectar a la percepció de per exemple un disc, un concert, un llibre,...?
Crec que tant als moviments contraculturals com a l'escena punk o post-rock o com vulguem dir-li…, la imatge és un dels grans motius de pregnància i difusió dels treballs dels col·lectius/bandes. Està clar que l'usuari realment busca el contingut però, perquè quedar-nos a un pas d'arrodonir els projectes? El disseny pot fer que aquests projectes tant interessants capten l'atenció del públic, oferint plantejaments gràfics igual de transgressors que el seu contingut, formant un punt d'ancoratge entre l'estètica del grup i el missatge que transmet. També sóc conscient de que hi ha molts d'aquets col·lectius/bandes, que no ho tenen tant fàcil. Molts cops costa aconseguir "dissenyadors" que realitzen els projectes de manera gratuïta o amb preus molt baixos i està clar que el disseny és un treball com un altre i que en aquests casos pot arribar a encarir molt els projecte, un gran problema per als col·lectius, que normalment no tenen pressuposts molt alts.

T'has comprat alguna vegada algun disc, sense conèixer el grup, només perquè et molava la presentació?
Sí, clar!! Soc prou aficionat a comprar discs i de vegades m'agrada agafar àlbums de bandes que no conec, em deixe portar molt per la presentació dels EPs i pel preu. En "l'escena" els preus són prou accessibles i no costa gaire arriscar-se a comprar un disc d'algun grup que no és conegut. Pareix mentida però molts dels grups que escolte habitualment els vaig comprar sense conèixer-los: Neila, Possesion, Loan, Madelein i un llarg etc.

Com és el procés de desenvolupament d'un encàrrec a Lluís Campos? Amb quina gent sols treballar? et donen molta llibertat o què?
Normalment tinc tres tipus d'encarrecs. Un amic ve i me comenta que necessiten X de disseny, que no tenen molta pasta però el projecte té molt bona pinta. Si m'interessa el projecte i tinc temps per realitzar el que em demanen, m'apunte encantat; m'agrada implicar-me en projectes d'amics, normalment autogestionats i amb continguts força interessants. En aquests casos solen donar-me prou llibertat i disfrute molt fent l'encarrec. Dins d'aquest sector, també estan els amics que em demanen un encàrrec i s'acorda un preu d'amic, normalment en aquests també tinc llibertat creativa!
L'Encarrec del client desconegut. En aquests

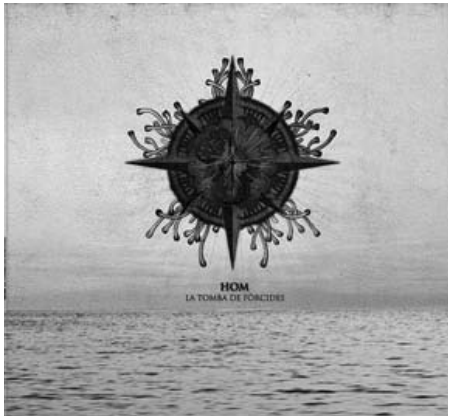

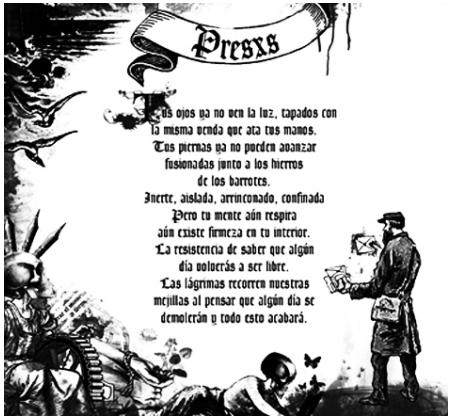

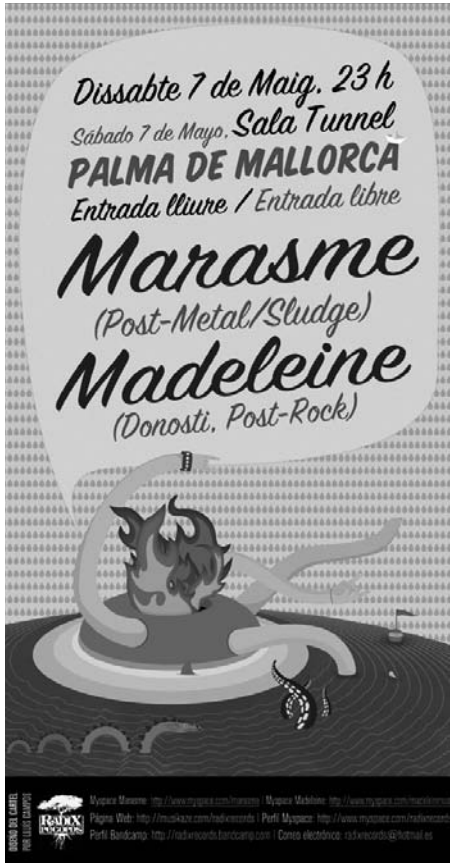

casos m'envien un e-mail o fan una trucada per comentar-me l'encarrec. Pressupostos, briefings, contrabriefings i tota la mandanga… fem un parell de reunions cara a cara, tot molt formal i correcte i vaig presentant per fases tots els elements de disseny que s'han demanat. És un treball més fred, he de traslladar el que em diu el client, que normalment no ho té molt clar en allò que necessita. Solen ser treballs menys creatius. Actualment estic treballant en una agència i els encàrrecs son diaris, és un treball més mecànic, però de tant en tant surten projectes curiosos.

Quina gent t'ha influenciat d'una o altra forma al teu treball gràfic?
De tot un poc, des de companys, professors, alguns dels grans com Banksy, Shepard Fairey, Alex Trochut, Andreu Balius… Tafanejar molt en plataformes relacionades en disseny, blogs, llibres, pelis… De tot es pot traure alguna cosa!

A nivell estatal sembla que estan eixint coses prou interessants actualment a nivell de disseny "underground" o lligat d'alguna manera amb el hardcore-punk. Com ho veus tu? Quines coses te criden l'atenció?
Ara mateix crec que tant en l'escena "punk/rock/crust/post-metal" com en plataformes/col·lectius d'acció, el tema de la imatge està sofrint una transformació notable. Tenim més mitjans per fer-ho, és més fàcil editar i cada cop hi ha més grups que trauen treballs amb molta qualitat, presentacions brillants, composicions molt currades, sons molt personal i gens convencionals.
Ara mateix hi ha un projecte d'Error-design anomenat thepostercollective.org, que em pareix una idea collonuda, una plataforma d'artistes i grups que presenten els cartells de l'escena… Féu-li una ullada perquè hi ha coses molt bones. Després també hi ha un col·lectiu democracia.com que també estan realitzant iniciatives amb continguts i imatges molt currades…

I a nivell musical? Què escoltes últimament mentre dissenyes?
Un poc de tot, folk, cansautors, metal, post-rock, hardcore, però la meua llista de reproducció preferida es: Russian Circles, Isis, Toundra, Mastodon, Red Sparowes, Pelican, Maybeshewill, Carontte, StandStill, Neurosis… Per a mi, aquests grups són un clar referent entre bona música i bona presentació.

Això és tot; si vols afegir alguna cosa més...
Doncs rés, que estic molt agraït d'haber fet aquesta entrevista, que és tot un plaer fer coses amb Comú i que podeu contar amb mi per a el que necessiteu. Per últim també m'agradaria animar a la gent a que compre material autogestionat, donant així suport als col·lectius, bandes i segells propers o llunyans, que ajuden a editar aquests projectes contrainformatius, crítics i alternatius…

MÉS INFO:
www.lluiscampos.net
www.behance.net/lluiscampossos
http://freefoodbcn.blogspot.com/
http://www.myspace.com/homband

MÜNSTER studio

Münster és un interessant projecte de Dani, personatge vinculat a bandes com Almax, Totalickers, la distribuïdora-segell saragossà Mala Raza, o l'espai de l'Arrebato també a la capital manya. De fet, d'aquest xicotet estudi ix gran part de la singular cartelleria que es mou a l'escena de la seua ciutat.

ENTREVISTA: COMÚ / IMATGES: MÜNSTER

Com, quan, d'on sorgeix i què és Münster Studio?

MünsterStudio és un menut estudi de disseny gràfic localitzat a Saragossa. És un projecte d'autoocupació però tractant de mantenir una relació estreta amb el que es mou a l'*underground*, el DIY i els projectes socials. El projecte va sorgir el 2009 però fins a principis de 2010 no ha començat a funcionar més de debò. Al novembre de 2009 vam engegar el nostre menut taller de serigrafia per a paper, que en principi és solament per a imprimir els nostres propis dissenys, tot i que fem excepcions amb gent propera i sempre que ens agrade el seu treball. La idea de Münster la comencem tres persones i a poc a poc m'he anat fent càrrec del projecte jo solament, però m'encanta fer col laboracions amb gent, és un poc com fer EP's compartits, ja,ja...

Molts dels vostres treballs han estat realitzats per a l'escena hardcore-punk de Saragossa. A part de la imatge, esteu involucrats d'altra manera en l'escena musical, col·lectius,...?

Sí, jo estic ficat a la distribuïdora Mala Raza, a l'assemblea de l'AV Arrebato i toque en Almax i Totalickers, així que la relació amb la "escena" hardcore/punk és bastant fluida.

Des de l'entorn de l'Arrebato i Mala Raza sempre han eixit bons discos que a més eren acompanyats d'un bon disseny. Què passa a Saragossa que es mou aquest nivell?

Els discos de Mala Raza i la seua manera de cuidar el disseny sempre han estat un referent per mi i certament una bona influència per a acaronar un poc aquests altres aspectes de la música. Ara mateix a nivell de grafistes la cosa està prou animada per a una ciutat d'aquesta grandària. Per sort a l'Arrebato s'ajunten algunes escenes DIY de diferent pelatge (diguem, des de la gent a la qual li agrada l'emocore, fins al metall, passant per les coses rares) i això fa que la gent que treballa la imatge no siguen sol "hardcore-punks" (i per tant més limitat) sinó que van sorgint treballs excel·lents i variats pel que respecta al llenguatge emprat. Ara mateix hi ha prou gent fent coses per a grups, cartells i imagineria vària amb molt bona pinta. Pel que respecta a bandes, algunes van i vénen i altres més assentades estan preparant nous treballs com Criatura, Picore, Down to Agony o Interlude.

Hem llegit que, just ara en l'era de la impremta digital, imprimiu cartells -molt bonics, per cert- per a concerts en serigrafia. Podeis contar-nos un poc com és açò? quins tiratges soleu fer? ix bé de preu açò o què?

Com els fem al nostre propi taller ens ho podem permetre, si no seria impossible. Abans sí que s'havia fet alguna cosa semblant per ací, en pla

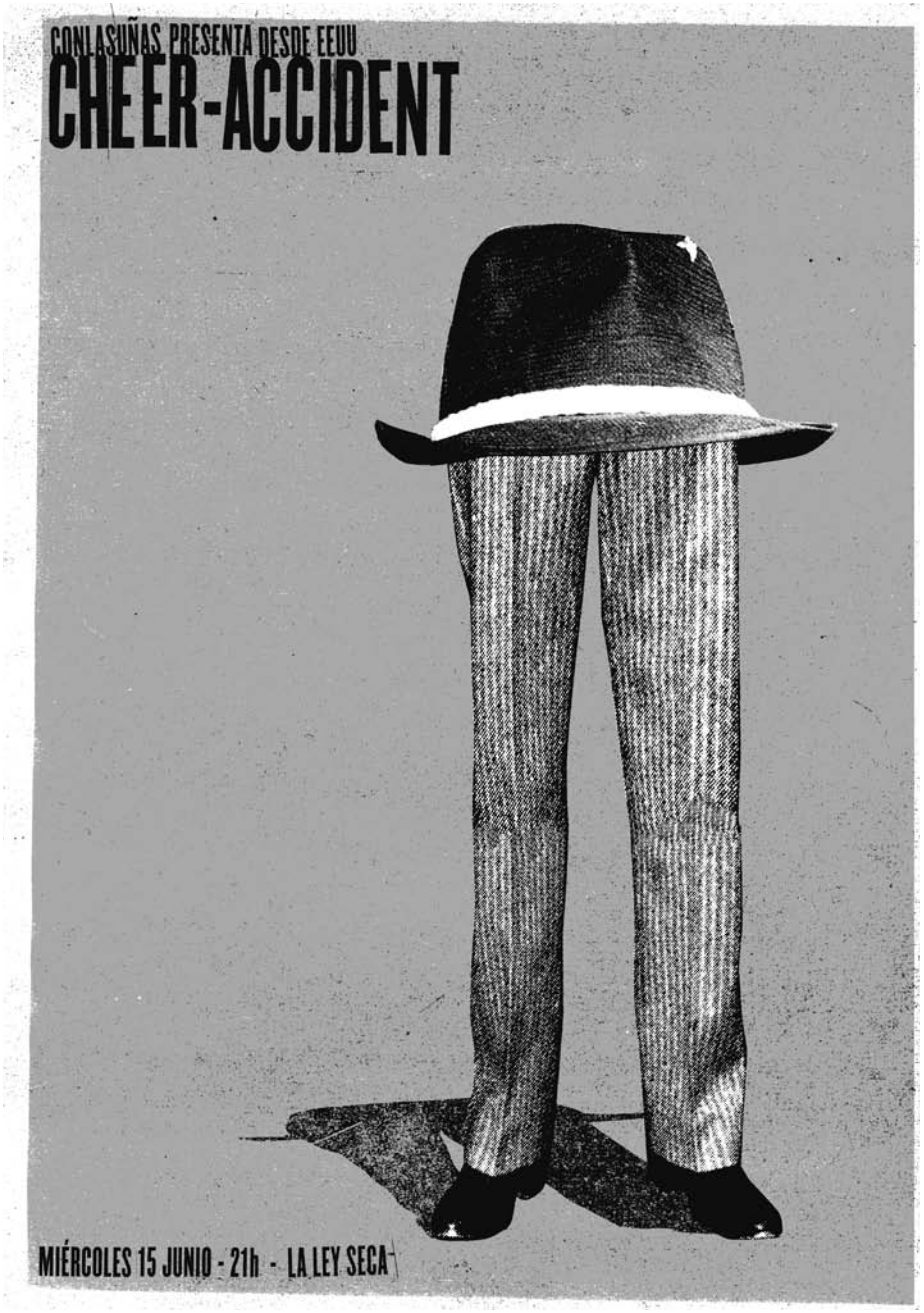

especial utilitzant la infraestructura de Simbiosis (una serigrafia i marca de roba de Saragossa), però com els astres es van alinear al nostre favor va sorgir la possibilitat de tenir la nostra pròpia amb les característiques necessàries per a la serigrafia en paper (tintes especials, pantalles amb la filatura apropiada, etc.). És una inversió al principi però després més o menys es pot anar mantenint amb pocs diners. Per als concerts DIY solem fer tiratges molt menuts de 50-60 còpies, alguna vegada menys i altres vegades més, però per tal que no resulte matador mai més de 70 còpies, i si pot ser, no més de 3 colors. Sempre hi ha excepcions i una vegada vam fer en pla caprici un cartell amb 5 colors o per a un grup vam fer 107 còpies a 4 colors. Per als nostres concerts els cartells els vam usar directament per a la promo, vam guardar uns pocs per a intentar vendre el dia del concert però en general a qui li interessa ja l'hi ha agafat d'alguna paret (ja, ja).

Pregunta enfocada un poc per a la gent que no li dóna importància a la imatge del seu disc/cartell de convocatòria/etc. Quina importància li doneu a la imatge? Com penseu que aquesta pot afectar en la percepció de per exemple un disc, un concert, un llibre,...?

Aquesta imatge és el primer que capta el cervell, és també la forma plàstica de la informació, de la música o de les idees. Crec que d'igual manera que els grups es preocupen per sonar bé (o un escriptor a redactar bé el seu llibre) ha de cuidar-se la presentació que ha de ser la porta d'entrada al contingut. Ha de ser representatiu i estar bé fet (fins i tot si es vol donar sensació d'estar malament fet) per tal que funcione amb el que s'està "oferint". Jo entenc que una portada o un cartell són còmplices del contingut, si veig una portada lletja i malament feta em durà a pensar que el que se m'ofereix en aqueix disc o llibre és fluix. És una llàstima trobar-se amb continguts interesantíssims presentats de forma xapucera i poc cuidada.

Com és el procés de desenvolupament d'un encàrrec en Münster? Us donen molta llibertat, confiança cega,...?

Bo, bastant senzill en realitat. Els encàrrecs dels companys d'Arrebato són alguna cosa així: "Escolta, em sap mal demanar-te'l amb poc temps, però fas el cartell per a tal concert?" Conteste que sí, escolte als grups i prepare el que em ve al capdavant. Aquests solen ser divertits per que puc fer el que em ve de gust. Amb altres encàrrecs més seriosos per a grups parlem un poc del que voldrien, nombre de còpies, m'escolte al grup, em llegisc les seues lletres i em pose a treballar. Generalment, com la gent que m'entra ja coneix un poc el meu treball, em donen completa llibertat per a fer el que vulga; però cal atinar un poc amb el grup, veure què és el que li pot anar bé segons el que està expressant amb la seua música,... Com ara estic tenint bastant sort i no m'estan fent revisar cap treball (canvis d'última hora, i tal) així que segons aprova el disseny el grup, van directes a la fotomecànica, es preparen les pantalles i s'imprimeixen. El procés d'impressió en el nostre taller és completament manual: primer imprimim un color, després sobre aquest el següent i així repetidament amb la quantitat de tintes que tinga.

Els altres treballs de disseny funcionen de manera semblant: es parla que es vol, es presenten esbossos i tal com es dóna el vistiplau s'acaben i preparen per a impressió.

Quina gent ha influenciat d'una o altra manera en el vostre treball?

Les influències estan en tot el que ens envolta: des del cinema a una pintada en una paret. A nivell més plàstic sempre he sentit fascinació per les avantguardes artístiques històriques (Da-da, Surrealisme, Futurisme, Constructivisme, etc.), gent com Renau, Rodchenko, Max Ernst, John Heartfield, etc. Per descomptat el punk, la seua actitud, la seua música i les seues gràfiques. Winston Smith, John Yates però sespecialment Gee Vaucher de CRASS. Tinc una profunda devoció pel treball d'aquesta dona, des de sempre. A nivell més actual tracte de xopar-me de tot el bon disseny gràfic que corre pel món, però gaudisc moltíssim veient els cartells per a concerts serigrafiats que fan, sobretot, els americans. Estudis com Aesthetical Apparatus, The Heads of the State, Invisible Creature o The Small Stakes estan trencant motlles i aportant

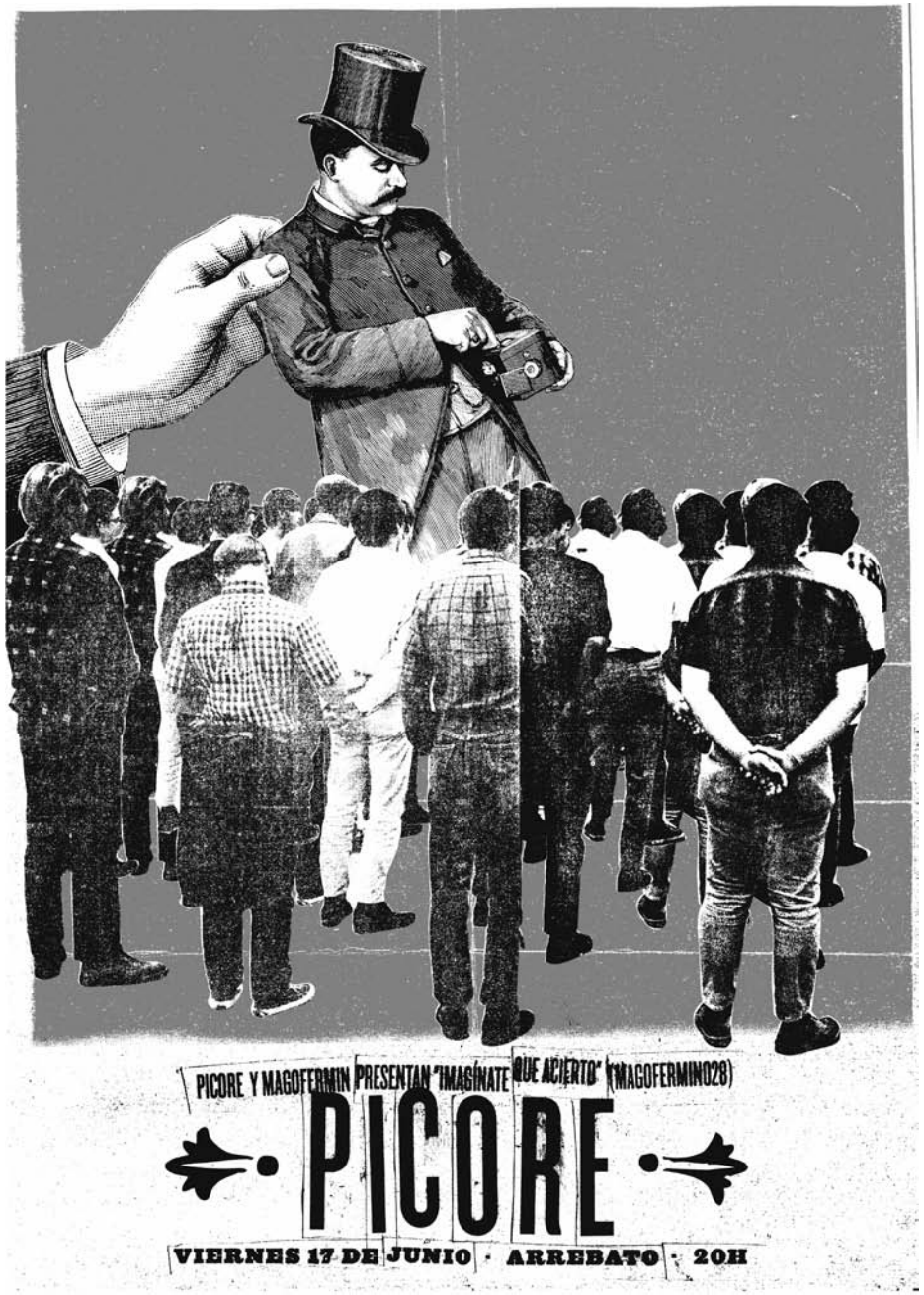

gràfiques increïbles. També altres cartellistes com Isidro Ferrer, Alejandro Magallanes, etc. fan coses que resulten terriblement influents. Un cartell que conta una història és una de les coses més excitants que es poden veure, al meu entendre.

A nivell estatal, sembla que estan sortint coses bastant interessants a nivell de cartellisme "underground" -per dir-lo d'alguna manera-. Com ho veieu vosaltres? Quines coses us criden l'atenció?

Doncs la veritat és que si. Jo seguia a diverses persones-estudis que estaven fent coses en aquest sentit però arran de la web The Poster Collective (www.thepostercollective.org) estic coneixent moltíssims més treballs increïblement interessants. Hi ha gent molt molt bona, per nomenar alguns: Error-design a Barcelona, Alvaro Ortiz ací a Saragossa, La Camorra a Madrid, Abel Cuevas a Madrid també i una infinitat. A més crec que iniciatives com la d'aquesta pàgina, en la qual podem posar en comú els nostres cartells, faran que creixem tots i que es vegi que hi ha molta gent en l'estat que està cuidant la forma en la qual es presenten les coses. Solament falta més gent que faci serigrafia i tal vegada aprofitant l'espai que oferixen molts centres socials la gent s'animi.

I a nivell musical, per a anar acabant, què escolteu últimament mentre dissenyeu o serigrafieu?

Doncs depèn de per a qui estiga fent el disseny. En les últimes setmanes escoltava Cannibal Corpse a les nou del matí per a començar el dia i havia de fer un cartell per a Litoral, una banda pop-folk. No va hi haver manera. Vaig sofrir un bloqueig important fins que en comptes d'això em vaig posar Wilko. Igualment vaig combinant coses, des de Carcass a Dezerter passant per Public Enemy; i últimament bastant enganxat a coses com Russian Circles, Pelican, etc.

Doncs això és tot; si vols afegir alguna cosa més...

Doncs res, moltíssimes gràcies per l'entrevista. Agrair a tot la gent que m'ha estat tirant un cable perquè això pogués començar a funcionar i animar a la gent a currarse els cartells, els grups ho agraïm.

MÉS INFO:
www.munsterstudio.com
munsterestudio.blogspot.com

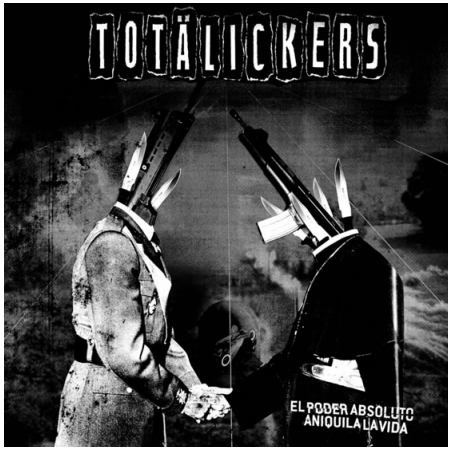

DAVID SEGARRA

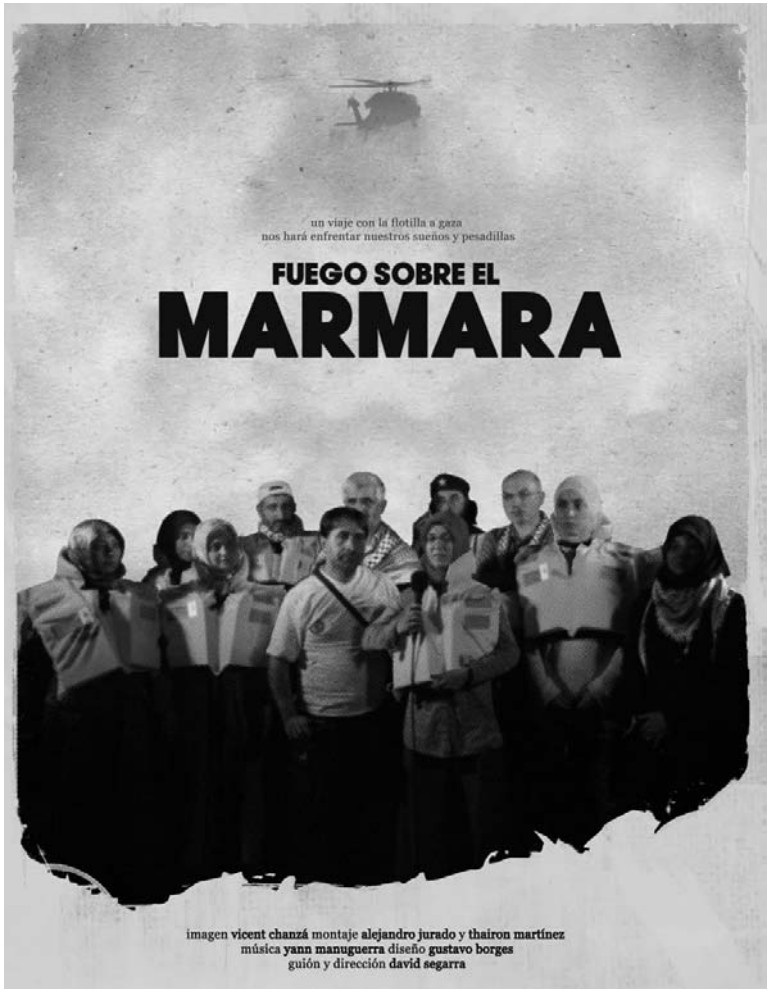

David Segarra és un vell amic de València. Dissenyador autodidacta, durant una bona època va realitzar treballs per a col·lectius de l'Horta, o grups com Obrint Pas, Soul Atac,...; així com també per les samarretes de Partisano. En l'actualitat resideix a Veneçuela on es dedica al treball audiovisual des d'una perspectiva de compromís social.

ENTREVISTA: COMÚ / IMATGES: DAVID SEGARRA

Comenta un mica qui eres, què fas, en quins projectes estàs posat ara mateix, per on pares,... Una mica de "bio" actual.
Actualment visc i treballe amb documentals socials i polítics a Veneçuela, però no en puc evitar de fer alguns treballs de disseny. He tingut l'oportunitat de treballar la imatge de la gira Internacionalista i el disc "Benvingut al Paradís" d'Obrint Pas. També realitze habitualment la imatge per a documentals d'Àvila TV i dels que jo realitze. *(*L'últim documental que ha realitzat David és "Fuego sobre el Marmara", al voltant de l'assalt de l'exèrcit israelí a la flotilla de 700 activistes que pretenien trencar el bloqueig a Gaza el maig del 2010. David era un dels tripulants d'aquests vaixells atacats)*

Com vas començar al món del disseny gràfic i la imatge, i en concret al relacionat amb la música i col·lectius?
Sempre hi vaig estar a prop de l'art visual. Vaig començar dibuixant mentre els professors parlaven interminablement a classe. Però no vaig poder evitar que els dibuixos s'estengueren per taules i parets i vaig derivar en el moviment del graffitti, mentre m'iniciava també en la pintura. Tot i això no va passar molt de temps fins a que gràcies al vincle amb la política vaig iniciar-me al disseny gràfic per tal de poder fer cartells. Vaig realitzar una gran quantitat de material gràfic per a Maulets, moviments antifeixistes i per al periòdic L'Avanç amb els quals vaig aprendre quasi tot el poc que sé. He treballat a discos de Soul Atac, Obrint Pas,... Però també hi vaig fer treballs per guanyar-me el sou per a discoteques, festes, xicotetes empreses, sindictas, partits, etc... El que sí he mantingut sempre és el treball independent, sempre fora d'una empresa o estudi.

Quina formació tens al món de la imatge? Fins a quin punt valores la formació acadèmica en aquest món? Com va ser el teu procés d'aprenentage?
El que cal destacar de la meua trajectòria és que no he estudiat en cap escola o universitat. El meu aprenentatge es va basar en el treball de disseny per a moviments socials. Clar, vaig fer alguns cursos i tallers i inclús vaig estar alguns dies per Belles Arts i Arts i Oficis. Però fonamentalment la meua escola és la pràctica. Aquest camí potser ha sigut més llarg i ple d'errades, però sempre demanant consell als que sabien més i tractant de formar-se permanentment. Crec que tots els camins són vàlids si s'adapten a la teua personalitat i als teus objectius. Però això sí, cal posar-li molta passió. I cal tindre en compte que tot en la vida és un camí continu i que sempre s'hi trobem elements per aprendre i sorprendre's.

Quina importància li dones al treball d'imatge d'un grup o un col·lectiu? En el cas d'un disc, per exemple, penses que un bon o dolent treball gràfic pot condicionar un disc?
Clar que sí, vivim a una societat visual i el disseny gràfic és en primer terme publicitat. És el que et fa apropar-te, el que t'atrau. Però si es vol que perdure en el temps cal que tinga una segona lectura i profunditat. Però més que veure-lo com una obligació publicitària cal sentir-lo, si se sent, com a part de la creació total: música, imatge i tota la resta de formes d'expressió són germanes i poden jugar juntes.

Penses que es valora el treball gràfic a la música dins de l'escena alternativa? Quins aspectes veus de forma crítica en aquest espai?
Crec que es valora cada cop més. Pense que s'està millorant prou la qualitat del disseny. També observe que s'intenta crear i innovar per oferir més a la gent que encara compra discos. Jo crec que és conseqüència positiva de la pirateria, entre altres factors. La competició és més dura i per altra part la societat de la imatge ho envaix tot. És una relació complexa i molts cops contradictòria.

I al cas dels col·lectius, trobes que es valora l'aspecte gràfic, comunicatiu suficientment?
Crec que no. I crec que és part de la situació d'estancament polític generalitzat a Europa. Cal recordar com als anys 30 i als 60, quan els moviments revolucionaris eren una amenaça real al sistema les avantguardes artístiques s'hi trobaven al costat del poble. Ara no és el cas, i això en diu molt. En el meu cas, el que sempre em va moure era el poder unir el contingut polític amb la bellesa i la contundència estética que

crec li mancava en general a la propaganda dels moviments. Crec que ens cal com va dir Gaudí: ser originals cercant als origens. En les arrels està la nostra força a dins el món. I entendre que la comunicació és per comunicar-se. És a dir que tant la imatge com els missatges cal que siguen dissenyats en funció del públic receptor. El que pense és que qualitat i popular no poden ser antitésis. Crec que l'art popular, l'art de la gent pot ser de la mateixa o més qualitat que l'art de les èlits. Encara que la pregunta és què és qualitat? Jo crec que és allò que et mou i sacseja i sobretot allò que resisteix la prova del temps. Una cançó de Bob Marley o un cartell de Josep Renau continuen sent totalment actuals i moderns avui en dia. Si la guerra és una extensió de la política, la comunicació, el disseny, la música i l'art també en són part del combat.

Què sols tenir en compte a l'hora de començar a fer un treball gràfic per un grup? Com s'estableix la relació amb el grup que t'encomana un treball?

El que és fonamental és el compromís i una relació propera. Cal respecte mutu. En el meu cas estudie la seua trajectòria, la seua música, el seu entorn i escolte les seues propostes. Amb tot allò comence a fer esboços i a treballar pas a pas junt amb el grup. En el disseny, hi ha una dialèctica entre creació individual i adaptació. Això és el que intente fer: un treball que em motive a mi mateix i al grup, i alhora que tinga en compte a la gent que el tindrà a les seues mans.

Quins artistes, treballs gràfics, corrents, moviments,... han influenciat d'alguna manera al teu treball?

Crec que directament m'influencien els valencians Josep Renau i l'Equip Crònica, Banksy, el graffitti, l'estética Hip Hop i electrònica, els discos de Jazz, la publicitat comercial, la fotografia en general, el cinema, l'art iber, àrab i medieval valencià, la iconografia popular llatinoamericana, la cartelleria política internacional. Indirectament, o subtilment, crec que la llista seria molt, però molt, més àmplia.

MÉS INFO:
http://davidsegarrasoler.blogspot.com

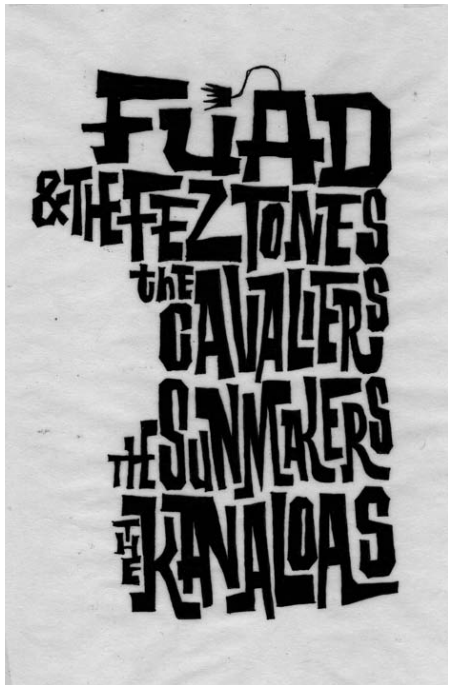

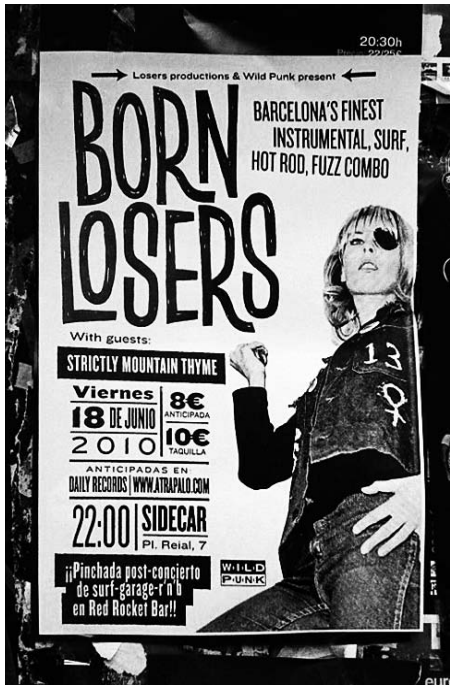

IVAN CASTRO

Ivan Castro és un dissenyador gràfic barceloní especialitzat en caligrafia i lettering.Ha realitzat treballs per a bandes con Los Tiki Phantoms, Born Losers o The Aces, per segells interessants com El Toro. Tot sempre cercant una coherència amb el so, estètica i filosofia dels grups pels que treballa.

ENTREVISTA: COMÚ / IMATGES: IVAN CASTRO

Com i quan comences a interessar-te per la tipografia, caligrafia,...? De quina manera connectes aquests interessos amb la música?

Doncs de petit ja dibuixava lletres, copiava formes d'imatges de manuscrits antics. Era un nen una mica raro. Ja de gran, treballant de dissenyador, te n'adones que el mercat de la música ofereix un tipus de feina molt dirigit a un públic en concret, i per això segons el cas pots fer un treball molt més expressiu que en altres camps.

Quina importància juga la imatge, la presentació d'un disc, el logo d'un grup, en la percepció d'una banda?

Al final la portada d'un disc, el cartell d'un concert, la samarreta d'un grup són la seva cara pel públic que no el coneix. Els fans d'una banda potser no li donen tanta importància, però si no coneixes aquest grup i t'agrada el rollo de la portada qui sap, igual et compres el disc. I potser t'agrada. El costat negatiu de l'estètica gràfica musical és el fet de qué habitualment els gèneres musicals tenen uns clixés molt marcats, i sortirse'n d'aquests tòpics és una mica perillós. És feina del dissenyador jugar a donar la volta a aquests clixés.

Just en un moment en el que la indústria musical i alguns mitjans de comunicació es posen pesats amb el tema de la crisi de la música, no deixen de mantenir-se petits segells que fan apostes interessants, i a més es preocupen per presentacions acurades -per exemple els teus treball per a El Toro-. Com veus el paper dels petits segells avui en dia?

Em fa l'efecte que la crisi del mercat discogràfic afecta molt més a les companyies grans que als segells petits, ja que la pirateria es dona més entre els artistes *mainstream* que entre els independents, això és un fet. De qualsevol manera, els segells petits continuen sense tenir tants recursos com les majors, i el que han de fer és treure profit de les eines que sí tenen a mà, com la selecció dels seus artistes, la promo a través de la xarxa, la presència i implicació a events com festivals i concerts i com no, el disseny del seu material. Si es tracta de vendre discos, un aspecte

cuidat fa que el disc guanyi punts de cara al possible comprador.

Ens pots explicar una mica com funciona el procés de desenvolupament d'un treball gràfic per un disc en el teu cas? Et donen molta llibertat? Confiança cega? ets tu qui suggereixes per on tirar el curro?

Tinc la sort de que els meus clients confien en mi i em deixen encaminar els projectes. Això no vol dir que faci el que em roti, el que passa és que conec bé quines són les seves necessitats i qué els funciona, crec que tinc una bona capacitat d'adequar la meva manera de treballar a les necessitats de cada curro en concret. Imagino que això és el que esperen quan em demanen una feina de disseny. Pensa que un disc és un procés molt llarg on curra molta gent i el disseny és només l'últim pas, ha de ser coherent amb la resta de la feina.

A nivell estatal sembla que als darrers anys ha sortit gent amb treballs prou interessants dins del cartellisme, disseny i *artwork* per a discos,... Com veus tu aquest tema?

Sí, és veritat. Per mi, el millor que està treballant per la música, és el meu company i amic Mik Baró. La seva capacitat d'utilitzar tipografia i il·lustració i la qualitat dels seus acabats són les d'un professional de primera línia a nivell internacional, jo m'hi trec el barret amb cadascuna de les seves feines. I a més és un erudit del rock'n'roll. Des de fa molts anys, el Txarly Brown fa una feina excel·lent i molt prolífica. Leviathan també té una estética molt potent.

En aquest sentit, i a banda dels que comentes, quina gent t'ha cridat l'atenció últimament a nivell de disseny gràfic/cartellisme/*lettering* enfocat al món de la música?

El meu gurú és l'Art Chantry, tot i que la seva feina per la música és més dels 90 que actual. De qualsevol manera, el seu treball per Estrus Records sempre està al meu cap. Michel Casarramona és un dissenyador i il·lustrador suís que fa un curro de tanta qualitat que fa ràbia i tot. En una línia similar està Rockin' Jellybean, i m'encanta la feina de Ultra Bazar, un altre suís. El curro de Jorge Alderete també és admirable. També he de dir que amb l'excusa de que "lo retro està de moda" hi ha molta cosa molt malament dissenyada pel món. Es publiquen molts cartells i portades de discos que, repetint clixés dels 50 i amb un excés de disseny, són una mostra de mal gust i horterisme.

I a nivell musical? Quins discos escoltes ultimament mentre treballes?

Si estic dissenyant per música, durant el procés creatiu escolto el grup en qüestió. M'ajuda a posar-me en el to i en l'humor de la banda. Si estic fent una part de la feina menys creativa o

simplement una altra cosa, la música que m'hi poso tendeix als sons dels 50 i 60. Des d'orquestres d'easy-listening o exotica a garage, beat o surf instrumental. Últimament estic amb els recopilatoris *Back from the Grave* de Crypt Records sense parar de girar.

Bo, doncs fins ací aquesta entrevista; si vols afegir alguna cosa més...

Bé, simplement que si us poseu a dissenyar un disc, un cartell o qualsevol altre suport que tingui a veure amb la música, no és tan important ser original i fer un disseny molt revolucionari com fer-ho bé. S'han de treballar molt els acabats i passar moltes hores polint cada petit detall. No és simplement buscar una foto i una tipografia que molin, és parar atenció de com poses el nom de la discogràfica, el codi de barres, la tipografia del llibret, el preu de l'entrada. Aquests petits detalls són els que determinen un disseny cutre d'un de qualitat. Si pareu atenció en això, estareu més satisfets amb la vostra feina i el vostre client també. Recordeu també que sou part d'una cadena, que quan feu un cartell no és una via d'expressió personal (encara que també hi ha part d'això), sinò que heu de ser humils i escoltar i entendre el que necessita la banda o el segell discogràfic.

MÉS INFO:
http://ivancastrolettering.blogspot.com

ÁLVARO LÓPEZ

Últimament han eixit des de l'escena gallega uns quant discos amb acurats treballs d'il·lustració a càrrec d'Alvaro López o Luís Sendón, que mostren una revalorització dels dibuixants dins l'escena. Álvaro ha fet treballs per a bandes com Black Panda, Inu, o Codia (on toca la bateria). A banda, partcipa a diferents còmics col·lectius com el Barsowia, jocs de rol DIY, porta l'interessant e-zine Jardín Atómico, o col·labora a la cartelleria de centres socials okupats com la Casa das Atochas.

ENTREVISTA: COMÚ / IMATGES: ÁLVARO LÓPEZ

Pots comentar un poc com comences un poc a interessar-te pel tema de la il·lustració, i com això ho relaciones amb la música?
Bo, això és un poc instintiu, com tothom des de menut vas fent el que t'agrada, veus el que fan altres persones i vols ser capaç de fer el mateix. D'altra banda el meu pare era dibuixant (principalment publicitari i escultor) i això em va influir molt.

Ja has realitzat treballs per a uns quants grups. Com és el procés d'un encàrrec i desenvolupament d'un treball en el teu cas? Et donen molta llibertat? Com treballes més a gust?
Normalment faig treballs per a bandes que m'agraden o són col·legues. El procés depèn un poc de la banda, algunes et donen llibertat total i unes altres et donen unes poques directrius però es deixen aconsellar. Qualsevol de les dues opcions em val. Tenint en compte que no és un treball comercial a l'ús, no se sol cobrar, o es cobra el que la banda pot posar o en còpies del disc o el que siga. Jo això ho veig dintre del DIY; per a altre tipus de treballs està clar que els terminis, directrius i tarifes són molt distintes.

No sé, igual és una impressió personal, però sembla que a nivell estatal sembla que la il·lustració està cobrant un nou protagonisme en la carteleria, discos,... i estan sortint coses bastant interessants i potents, com per exemple els teus treballs o els de Luís Sendon. Com veus el teu això? quina gent t'ha cridat l'atenció últimament?
Bé, la il·lustració és un camp amb bona salut, a la gent li agrada (encara que no siga molt conscient del treball que comporta de vegades) i hi ha un gran nivell de dibuixants joves per ací. Com tot també és qüestió de tendències i això pot canviar de la nit al dia. Com va passar dels 80 als 90. Gent jove -em temo que sóc un poc *viejuno* i me molen artistes més d'abans-, però d'ara destacaria al Dyer Baizley, el tio de Baroness que fa una amalgama així de Pushead i modernisme molt xula. De totes maneres els artistes que més em solen influir són dibuixants de còmics. Ah! i Luís està donant-li molt dur, és un bon exemple de treball i determinació el seu.

Quins artistes t'han marcat de forma especial a nivell gràfic? i musical?
Al gràfic, com vinc del *mundillo* dels còmics, doncs de tot un poc, però de fer una llista ràpida no podrien faltar Peter Laird i Kevin Eastman, William Stout, Richard Corben, Jaime Hernández i Jack Kirby per descomptat. Pel costat musical m'agrada molt el hardcore-punk americà dels 80, però li pego a tot. Els meus favorits indiscutibles són els de sempre: Minor Threat, Bad Brains, Fugazi, els Kennedys, etc. En qualsevol cas no sóc dels de "qualsevol temps passat sempre va ser millor". Malgrat que l'energia i poder transgressor del hardcore s'ha diluït en modes més o menys buides, continuen eixint bandes acollonants com Sista Sekunden, Masshysteri, Inu, Desguace o veterans i *viejunos* com Of! Propagandhi o Dillinger 4 que per mi són de lo millor.

Amb Codia, heu estat de gira per Europa. Ens pots comentar un poc com va ser aquesta escapada? Què li diries, per exemple, a una banda que s'està plantejant per primera vegada fer-se una ruta per Europa?
Va ser el millor de la banda, sortir i conèixer gent, nous llocs, conèixer altres okupes, projectes i receptes!! És molt divertit i tota una experiència. A qui s'ho estiga pensant que ho faça, que mereix molt la pena. El costat dolent és tot el treball que comporta, que en el nostre cas s'ho va menjar integrament el Moro. Aquesta és mala opció, és millor organitzar-lo entre tots per evitar cremar-se i extreses.

Coneixent i partcipant activament de l'escena gallega, pots comentar un poc diferències que veges respecte de com es fan les coses a Europa i com es fan per ací a la península? Veus molta diferència de nivell a com es fan les coses fora i per ací? Es poden aprendre coses de com funciona l'escena punk-DIY en altres parts del continent?
Bo, en realitat en tots costats couen faves els que s'ho curren, s'ho curren; i aquells que són un poc desastres, doncs ho són. Encara que de vegades això pot semblar una mica cultural no té

perquè ser-ho. Però es nota que als llocs pels quals passen moltes bandes et cuiden i fan les coses amb més cap. En aquest sentit la meua ciutat mai ha contat amb una "escena cohesionada" ni existia un lloc des d'on organitzar segons quins projectes, encara que sembla que ara hi ha més capacitat i col·laboració entre la gent. Aprenem ràpid! Crec que qui han viatjat i anat per ací (tampoc cal anar molt lluny, Euskadi és un exemple *caralludo*) han importat moltes idees i energia, i d'alguna manera han vist que és possible arribar a aconseguir coses. Tot és aprenentatge crec.

Has realitzat cartells per a alguns centres socials okupats. Ens pots comentar un poc com està el tema de l'okupació a La Corunya?
Bé, ara mateix malament, doncs s'ha desallotjat la Casa das Atochas, el primer centre social okupat dintre del que és la ciutat. Jo no he estat involucrat més que puntualment en el que és la casa, però crec que això és un poc la demostració del que us deia abans. De totes maneres espere que la cosa no es quede ací i en breu tinguem altre quartell general des del qual planejar la fi del món. De fet ja hi ha una bandera negra onejant en Palavea!

Tu toques amb Codia, has fet treballs para Black Panda; a part d'aquestes dos bandes interessants, quins altres grups ens recomanaries de l'escena gallega actual?
Doncs Inu (als quals tambien els he fet el disseny dels seus dos discos) que són un combo de japcore molt molt fresc. Ursus, que és Dbeat així salvatge i pagà. I per descomptat a Hongo i a Nashgul que són dos *grupazos*, ací mantenint el tipus i fent discos cada vegada més guapos. Encara que no em pregunteu a nivell nacional sempre recomano a Zinc que són els millors del món!!

Pel que veiem al teu blog, has estat pare fa poc. Com va l'experiència? Com va compaginar el punk i maternitat/paternitat?
Què guay que em preguntes això! que poc habitual!!! Doncs malgrat les pors i les inseguretats pròpies de la responsabilitat d'educar a algú, la veritat és que ser pare és la millor decisió que he pres mai. Malgrat l'esforç que de vegades pot amb nosaltres, criar a un xaval és una mica flipant. És difícil d'entendre en un món superpoblat i famolenc com aquest, però ara comprenc més que mai el desig de tenir fills. Orestes és pura energia, és vitalitat i és alegria concentrada. A raig!! És un petit punki sense saber-lo. És el que té ser un nen, que no necessites etiquetes de merda, només eres tu descobrint i gaudint de tot. Sobre el tema de compaginar aquests dos món aparentment tan poc propers és qüestió de treball i de comprensió, la meva parella Fris encara que no pertany al submón *andergraun* m'ha donat suport i ajudat incondicionalment. M'he anat dues vegades de gira sent pare, continue fent portades, fent còmics i mantenint un petit segell de jocs de rol DIY; tot això sent Orestes molt petit i això ha estat gràcies a que he après a organitzar-me a dir que no a altres projectes; ara sé dosificar-me i sobretot gràcies a ella. Ara m'ho curre dia a dia i dibuixe menys coses. Continue mantenint un bon ritme, però així quan puc a estones lliures. El xaval és sempre el primer encara que al principi és difícil adonar-se del tot que canvien les coses i que ja no pots ficar-te tant en altres mogudes. Ara he posat el fre i no mossegue més del que puc empassar, no vull perdre'm gens del que vinga. Està clar que m'agradaria poder involucrar-me més en altres mogudes però ara em dec al petit *ewok*, que a més és el millor company de col·lectiu/banda que puga tenir mai.

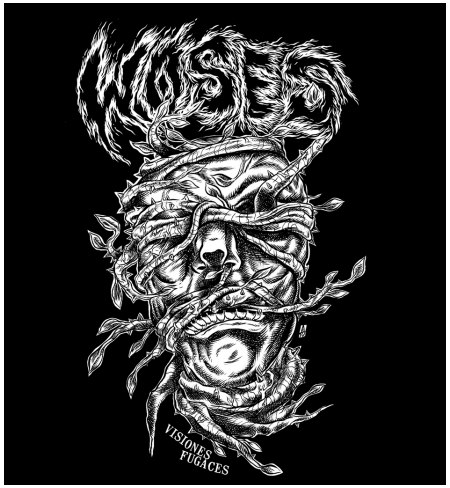

En punts d'Europa, des de col·lectius socials, sovint s'han creat espais que facilitaven la conciliació de la maternitat/paternitat amb la partcipación a col·lectius; també alguns festivals de música estan creant espais d'integració per als més menuts. Com veus això i si ho veus possible al teu espai més proper?
Bo, en general tot el que siga treure la subcultura punk del ghetto mola i crec que és necessari, però igual que en altres temes relacionats amb temes tradicionalment escabrosos (el feminisme, la identitat i la llibertat sexual de cadascun...) crec que queda molt, molt per recórrer. La major part de les vegades ens falta perspectiva sobre com veuen els altres les coses i no som capaços de posar-nos al seu lloc a l'hora de racionalitzar o organitzar aquestes coses i és facil que hi haja gent que es quede "despenjada". En qualsevol cas, és treball de tots canviar aquestes coses perquè s'adapten a les nostres necessitats. Que per a alguna cosa això se suposa que és una mica participatiu. Sobre el que comentes no tinc ni idea, però me mola la idea, com et dic cal estar aprenent del que passa contínuament.

Això és tot; si vols afegir alguna cosa més...
Res tio, moltes gràcies per tot, per interessar-te en aspectes en aparença secundaris de la moguda aquesta i per donar-los ací un petit espai al vostre zine. Per al que siga, ací em teniu. *Veña!*

MÉS INFO:
http://jardinatomicozine.blogspot.com
www.myspace.com/codiacore

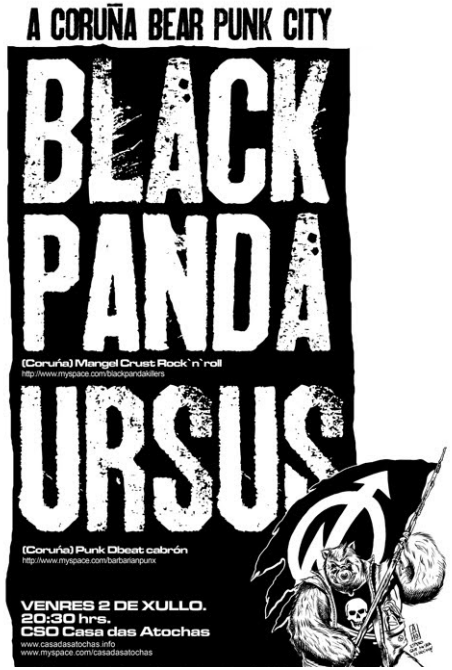

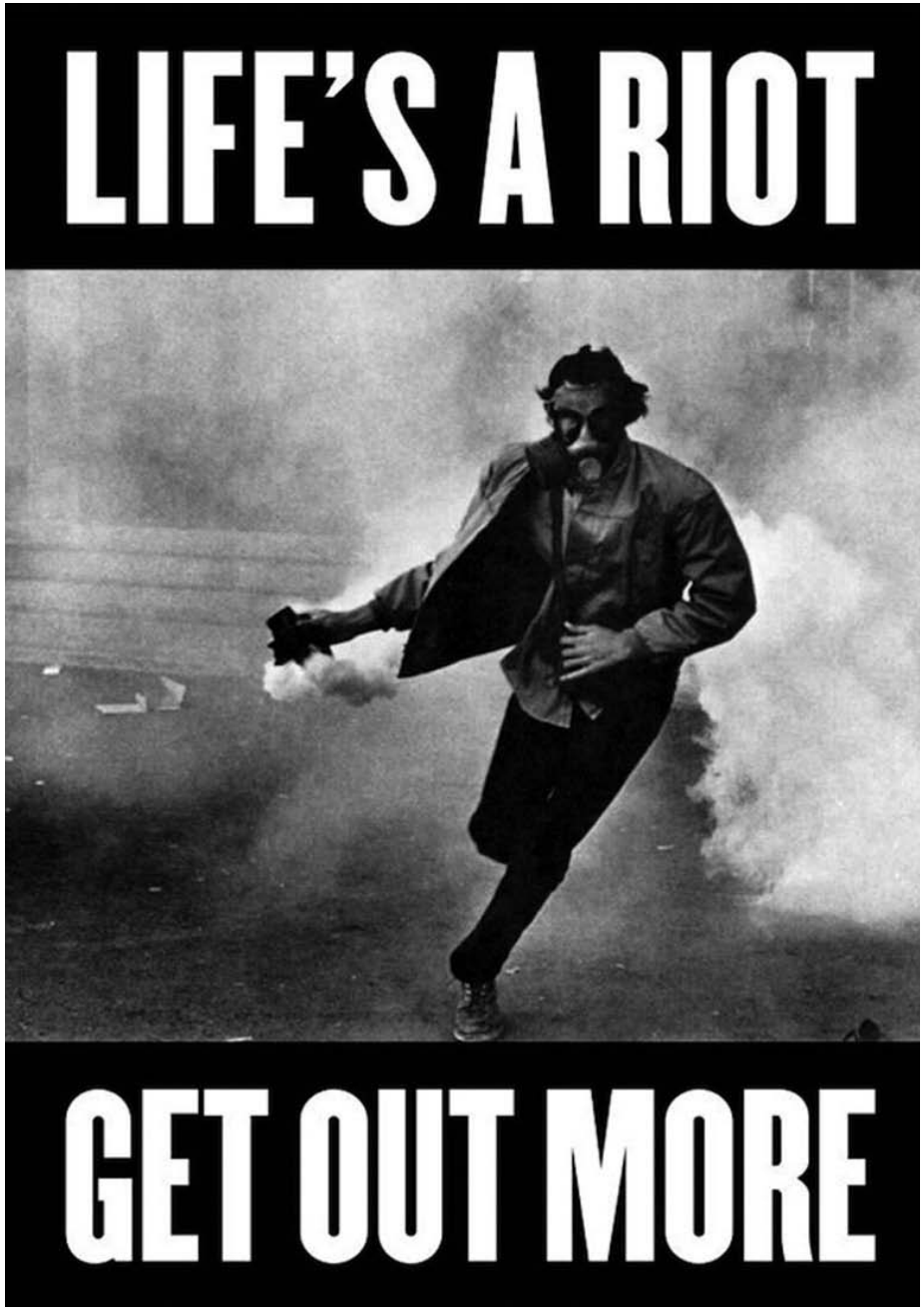

JOHN YATES

punk-art contra el somni americà

Yates suposa un exemple de creador àcid, amb un llenguatge propi i de col·laboració imaginativa per la crítica. Centenars de portades de llibres, cartells, carpetes de discos, pamflets han eixit de la seua capacitat creativa. Fa uns anys vam travessar l'Atlàntic via e-mail per fer un breu acostament a la seua trajectòria. Ara recuperem aquella trobada per incloure-la en aquest número d'especial atenció a l'art dins l'escena.

ENTREVISTA: COMÚ / IMATGES: JOHN YATES

El punk no sols ha suposat una forma d'entendre la música o una actitud davant la vida, sinó que també podríem destacar-lo des de la seua vessant estètica, i quan parlem d'això no ens referim a uniformes i crestes, sinó que també fem al·lusió a aspectes com l'art i el disseny gràfic. La referència al missatge directe i contundent des d'allò més immediat. En aquesta línia de treball trobem un gran nombre d'exemples que vinculen la creació gràfica amb el compromís, l'art de la propaganda. De les aportacions de John Heartfield, Carles Fontseré o Josep Renau al segle XX, al treball realitzat a l'actualitat per persones o col·lectius gràfics autònoms trobem com es pot dibuixar una línia comuna. Dins d'aquesta mateixa línia, però des de la vessant més punk, resulta inevitable fer referència a John Yates, dissenyador de curiosa i enriquidora trajectòria, que a penes és conegut per ací, tot i que a ben segur haurem vist més d'una vegada alguna de les seues aportacions.

Al març del 2004, en vista de l'eixida del seu darrer llibre fins el moment (de la mà de l'editorial independent anglo-nord-americana AK

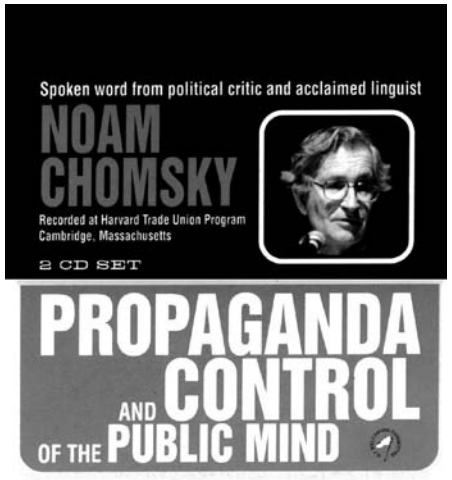

Press) vam aprofitar per acostar-nos una mica a la seua trajectòria i fer-li unes breus preguntes via correu electrònic. Tot i que queda ja una mica desfasada pel context, hem trobat interessant recuperar-la per aquest fanzine.

Nascut a Leeds (Anglaterra) el 1965, des de l'institut va començar a participar a fanzines (Punchline, el seu) mitjançant escrits i *artworks*, per passar després a realitzar portades de discos. La primera seria per Peaceful Records. A partir del contacte epistolar amb Jello Biafra (cap i veu dels Dead Kennedys) comença a treballar a l'oficina de Londres d'Alternative Tentacles, el segell del prolífic Biafra, on treballaria durant 9 anys.

Però Yates no sols ha treballat per Alternative Tentacles. També ha fet creacions gràfiques per protestes contra l'OMC, ha dissenyat i maquetat per revistes com el *Maximumrocknroll*, ha fet portades per innumerables discos de Crass, Dead Kennedys, Lifetime, Spitboy, Political Asylum, Hot Water Music, Propagandhi, Texas Is The Reason, Jawbreaker, Nomeansno, Bad Religion, etc. Va crear el seu propi segell discogràfic, Allied Recordings, des del que va treure més de cent referències. Col·labora estretament amb l'editorial AK Press, on ha realitzat portades per publicacions de Noam Chomsky, Howard Zinn, Dan O'Mahony o G.A. Matiasz, a banda d'editar ací els seus dos anteriors catàlegs de composicions gràfiques polítiques (*Stealworks* i *September Commando*). Però parlant del què està fent a l'actualitat, millor ens contestava ell: "Durant aquests dies em centre al meu treball com *freelance* alhora que em dedique als meus projectes personals. Acabe de tancar el disseny i la maquetació del meu darrer llibre, que eixirà el proper abril de la mà d'AK Press (www.akpress.org). El títol del llibre és *Controlled Flight Into terrain*, i és una petita col·lecció de les meues darreres derives sociopolítiques. A banda del llibre meu, últimament he estat un tant embolicat treballant per diferents projectes d'AK Press. Com a *freelance* encara treballe, tot i que molt menys del què feia abans. Vaig tenir un període en el que treballava més que vivia, en el que la meua vida s'escapava davant meu. Ara mateix tracte d'evitar això, vull aprofitar-me de tot mentre puga."

Del seu darrer llibre, John ens comentava alguns petits detalls:
"Reconec que últimament el meu principal focus de treball ha estat acabar el projecte del llibre. Sobre el llibre, puc dir que serà en un format molt més petit que els anteriors, com una mena de llibre de butxaca (de 5,5 per 8,5): cercava una cosa senzilla de dur per ahí. La majoria dels

seus fotomuntatges, més de 120, són posteriors als esdeveniments de l'11-S i la instauració de l'administració Bush. Ara he acabat l'esbós final per mostrar-li-ho a la gent d'AK Press; al març el durem a la impremta i supose que per l'abril ja estarà al carrer. La veritat és que estic molt content amb els continguts, cosa que no havia acabat de passar amb els anteriors llibres."

I parlant sobre les seues darreres creacions, li vam preguntar també si tenia algun treball en concret al voltant de la llavors imminent amenaça de Bush contra Iraq:
"Sí, tinc algunes peces específiques que reflecteixen aspectes de l'actual administració Bush i la qüestió d'Iraq, tot i que la veritat tampoc moltes. He de reconèixer també que tracte de fer els meus *artworks* de forma un tant subtil; vull dir, en un treball meu no hi trobaràs un missatge directe que diga per exemple "No a la guerra contra Iraq", tracte de superar les obvietats. Tot i així, sí que hi ha composicions on supere aquesta mena de tòpics. Al proper llibre hi ha tres peces que sí podem considerar com prou explícites i directament referencials a l'actual govern nord-americà. Potser aquestes tres composicions siguen les més descarades i cridaneres que he inclòs al llibre. Has de veure també com aquesta no és la meua línia habitual, però donat l'actual clima que estem vivint sentia la necessitat de fer alguna cosa en aquest sentit. Un dels aspectes que tracte de reflectir als meus treballs és la recerca d'un missatge honest i coherent, capaç de superar contextos concrets. Vull dir, quan tractes de reflectir el què està passant a Iraq o a Korea del Nord no tens per què nomenar-los explícitament. Una guerra és justament igual que la següent, totes les guerres són iguals. Per denunciar l'actual amenaça bèl·lica contra Iraq no tinc per què fer referència al país en concret quan tu saps perfectament quin tipus de denuncia estic fent. Amb una denuncia total de la guerra deixe de restringir les meues composicions a un determinat context o esdeveniment". Aquesta visió de Yates queda molt ben reflectida i millor entenible quan observem algun dels seus fotomuntatges: la sobrietat de les imatges i les frases senzilles, es conjuminen a la perfecció donant com a resultat un missatge directe i contundent, d'una acidesa que haurà fet esmussar a més d'un "demòcrata" nord-americà. I dic nord-americà perquè una part important de la seua obra se centra a la crítica d'aspectes que tenen molt a veure amb el què ha estat el darrer segle dels EUA: les intervencions a l'exterior, l'*American way of life*, el sistema de mercat, etc.

A l'hora d'apropar-nos al treball de Yates, resulta inevitable assenyalar les seues referències artístiques i polítiques. Tot i que s'endevina l'admiració per Heartfield, la propaganda socialista, el

pop-art o la ironia més àcida del punk, millor ens ho comentava ell:
"Supose que la meua primera i gran influència política, tot i que jo no fora capaç d'adonar-me en un primer moment, seria el meu avi. Tot i que no era militant a cap partit, es reconeixia com a socialista, era una persona a la que vaig reconèixer com molt integra i coherent amb el seu pensament i el seu esperit de classe. Després, més tard, trobe que les influències m'han arribat a partir del què he llegit i escoltat. Vaig descobrir el punk al voltant dels onze anys, i des de llavors ha estat una part important de la meua vida. El meu avi va estar a l'armada anglesa i em va mostrar quin era el significat de ser pacifista. Quan vaig descobrir bandes com els Crass i el seu missatge, em va semblar una natural evolució des d'allò que vaig aprendre del meu avi. Resulta difícil d'explicar, però pense que he trobat el que buscava al llarg de cadascuna de les meues etapes vitals. M'agrada pensar que sempre estic aprenent alguna cosa, tant al plànol estètic com polític. M'agrada sentir com les meues idees evolucionen. Pel que respecta a les influències artístiques, trobe que el més destacable seria el que va suposar entrar en contacte amb el punk a l'Escola d'Art. No m'agrada ser molt específic quan em pregunten sobre influències perquè són moltes les coses les que t'arriben al llarg de la vida. Al plànol artístic trobe que hi ha una immensa sèrie de noms que no hi cabrien ací. És una qüestió delicada de contestar perquè podria plenar-te pàgines i pàgines de noms i referències imprescindibles per mi".

Però això no és tot, perquè tot i la seua consciència política, és un enamorat del futbol, i més concretament del seu equip, el Leeds United. L'entrevista l'acabava agraint el nostre interés i amb una pregunta oberta:
"Moltíssimes gràcies pel vostre interès en el meu treball, però només una qüestió final: sou jugadors o seguidors de futbol?, de quin equip?, essent un anglès vivint a Califòrnia, açò és el que sempre li pregunte a la gent que m'escriu des d'Europa!".

MÉS INFO:
www.stealworks.com

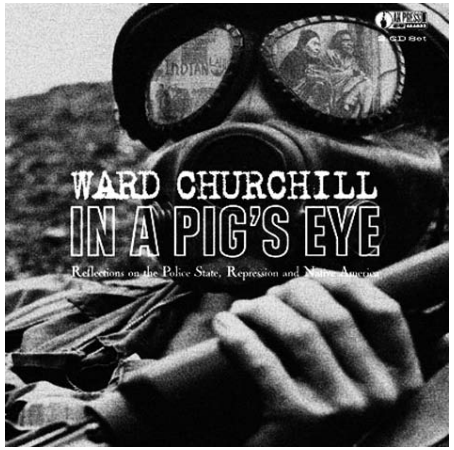

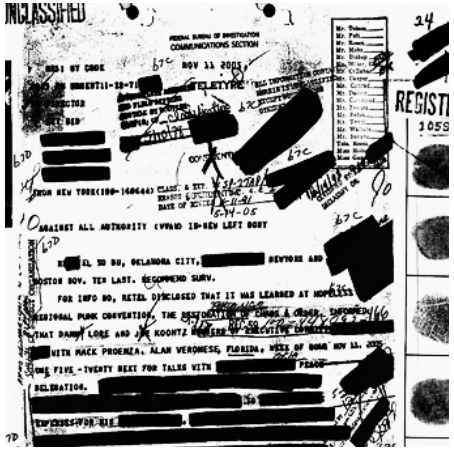

CRASS

En dedicar un especial atenció a la gent vinculada a l'estètica dins l'escena DIY, ens semblava interessant fer una aproximació a la trajectòria dels CRASS en tant que suposen un dels grups que han deixat una més que forta empremta no només ideològica dins del punk, sinó també a nivell d'imatge. És per això que traduïm aquest article publicat a Ladinamo.

TEXT: TARIQ GÓMEZ-KEMP

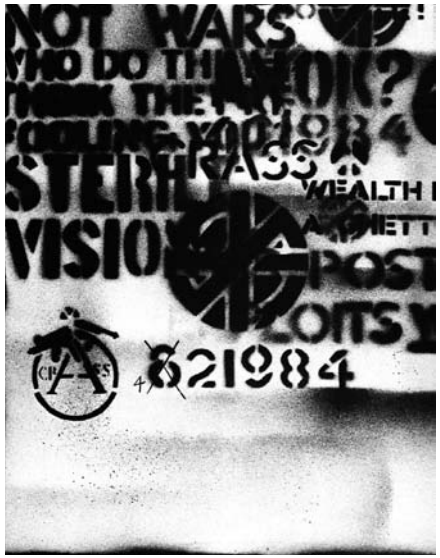

Van ser els punks més polititzats, fins al punt que dubtaven si definir-se com un grup de música. Van atacar feroçment a la dreta britànica, però van guardar dosi de dolenta bava per a escopir a Sex Pistols i Patti Smith (a qui consideraven fariseos). Crass eren capaces de vendre vint mil còpies d'un disc en una setmana sense posar anuncis, ni sonar en la ràdio, ni sortir en televisió (tota una feta en l'era preinternet). Es van separar quan en el sí del grup va créixer la sospita que la música no canviava les coses. Ells mateixos van escollir 1984 com l'any del seu final, en evident tribut a George Orwell (després han seguit donant guerra per separat). En aquest reportatge resumim les seues aventures, vam repassar una onada d'homenatges i vam entrevistar a Jeffrey Lewis, el cantautor novaiorquès que va gravar un àlbum complet de versions del grup.

EL SEU PAPER A LES MALVINES

Un dels moments crucials de la trajectòria de Crass va consistir que la Guerra de Les Malvines els enxampés gravant un doble àlbum. Es van sentir presoners en el seu propi estudi i van decidir canviar d'estratègia: calia simplificar el mètode de treball per a respondre millor a les agressions diàries del sistema. Els seus següents llançaments van ser dues cançons antibél·liques amb el títol de "Granja d'ovelles en les Malvines" i "Què se sent al ser la mare de mil morts?" (pregunta a la primera ministra, Margaret Thatcher, sobre el seu paper en el conflicte). El següent disc de Crass va ser altre doble titulat "Yes Sir, I Will" (1983). Penny Rimbaud, bateria del grup, explica l'origen del títol: "El príncep Carlos havia anat a visitar a Simon Weston, un soldat britànic cobert de terribles cremades. El comiat del príncep va ser: "posi's bé prompte". El pobre xic va respondre: "Sí, senyor, ho faré" ("Yes Sir, I Will"). És una frase reveladora. Crec que vam donar amb un títol audaç, sobretot per la compassió que despertava Weston en tota la societat britànica". Les cançons anti-Thatcher de Crass van ser discutides en la Càmera dels Comuns i posteriorment esborrades de les llistes d'èxits (on es calcula que almenys una d'elles hagués arribat a el top deu). El grup presumia en les entrevistes de tenir contacte amb un soldat britànic que els contava els detalls del conflicte des d'Argentina.

PER QUÈ ES VAN SEPARAR?

Rimbaud respon: "En 1977 les guitarres i els micròfons eren l'arma. La nostra dissolució va

tenir a veure amb el fet que no estàvem d'acord que això seguís sent vàlid en 1983. No diré ací que les pistoles siguen el camí, però si és una mica en el que pense sovint. Et comences a preguntar: quina altra forma hi ha de parar tot això? Ningú vol una solució violenta, ja ho sé, i sempre trobes persones amb alguna cosa interessant que dir, noves formes de ser autònom. Per exemple, ara m'interessa molt la permacultura (disseny d'hàbitats humans sostenibles mitjançant el seguiment dels patrons de la naturalesa). És genial ser un pacifista quan no hi ha cap amatent per fer-te mal, però aquesta no és la situació en el qual es troba la majoria de la gent avui dia. Les discussions del grup tenien a veure amb que jo crec que vam estar molt prop d'assolir un canvi. Arthur Scargill, el líder dels sindicats miners, gairebé ho va aconseguir en les vagues dels vuitanta, però en l'últim moment es va tirar enrere de por de que hagués danys, pensant que la batalla no serviria per res. Probablement tenia raó, però mai sabrem si anant un poc més enllà haguerem assolit una mica d'allò que voliem".

PUNK I ANTIPUNK

Crass són considerats un grup punk, però Rimbaud explica el seu factor diferencial: "Els Sex Pistols van durar dos anys. Al principi vaig pensar: 'això sona viu'. Després ens vam adonar que només eren una extensió de la tàctiques habituals del negoci musical. No tenien cap capacitat de resposta política. Vam ser nosaltres i bandes similars a nosaltres qui vam introduir aquesta resposta en allò que es coneixia com a punk. És difícil quantificar-lo. Quina importància van tenir Jean-Paul Sartre i Simone de Beauvoir? Ells van escriure textos que poden agradar-te o no, però la seva influència és global. No crec estar exagerant en comparar-nos amb els existencialistes francesos". Altra forma d'exposar-lo: "Vam ser inseparables del moviment juvenil de l'època. La nostra contribució va ser àmplia i poderosa.

Aquest llegat està a tot arreu, des de les protestes rondaires al moviment Class War, passant pel hardcore americà o el polonès. No hi ha influències individuals en la cultura contemporània, això resulta irrellevant. Vam ser més aviat com els hippies. La gent diu "oh, només eren una penya amb el pèl llarg". Doncs no: la seua repercussió està en mil llocs, des de les botigues de menjar saludable fins a un munt de llibres importants". Crass sempre es van esforçar per fer-se escoltar més enllà del cercle de conversos: per exemple, gràcies a la complicitat de diferents operaris de la cadena d'enfundat, van inserir milers de flexidisc amb una cançó antimatrimoni en una revista femenina adolescent. Usant la mateixa estratègia, van colar 20.000 flexidisc amb un himne antibèl·lic a diversos discos "indies".

CASA DE CAMP OKUPADA

El grup sorgeix a Londres a la fi dels setanta, dintre de l'efervescència artística dels *squats* (cases okupades). En 2009 encara segueix activa Dial House, la casa de camp del segle XVI on van forjar la majoria de les seves accions. Està propera al bosc de Epping (Essex) i durant més d'una dècada van haver de resistir als especuladors que van intentar arravassar-los aquest miniparadís (finalment ho van comprar contraient un deute de 80.000 lliures que, en part, va ser liquidada amb concerts benèfics i contribucions de simpatitzants). Van Aconseguir retenir la propietat gràcies a que un jutge va reconèixer la seva vàlua com centre artístic: ací es van gravar els discos de Crass, així com uns altres dels supervendes Chumbawamba o del primer grup de Björk (Kukl, previ als Sugarcubes). La casa també va ser l'estat major de desenes d'actes de protesta política que avui es consideren precedents dels moviments altermundialistes. Entre 1972 i 1984 va servir d'oficina al festival de Stonehenge, trobada gratuïta de cultures alternatives en el solstici d'estiu. Segons el diari *The Guardian* el grup va arribar a ser tan efectiu en la feina de casa de propaganda política que "van ser cortejats per agents de l'IRA i el KGB i vigilats durant llargs períodes de temps per l'EL MIO5 (servei d'espionatge britànic)".

GUANYANT BATALLES DESPRÉS DE MORTS

Qualsevol lector de la premsa musical en les últimes tres dècades ho té molt cru per a descobrir a Crass. No surten destacats en cap llista ni se'ls dediquen articles retrospectius (tampoc se'ls sol esmentar en els reportatges sobre el punk). Cu-

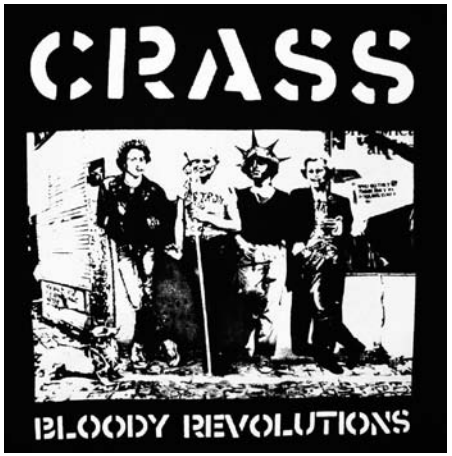

riosament, als últims anys, es registra un creixent interès pel seu treball. A l'octubre de 2005, el col·lectiu La Felguera va editar el llibre *"Tienen una bomba: textos, declaraciones y arte de la banda más peligrosa del Reino Unido"*. En 2007 el cantautor Jeffrey Lewis va editar un àlbum complet amb revisions folk del seu repertori, *12 Crass Songs*.

El més sorprenent del revival? El 2008 es va editar un manual d'autoajuda basat en les lletres del grup. Es titula *"Como ser libres"* (Aguilar) i ho va escriure Tom Hodgkinson, un "pope" del moviment pro-deserció del treball. Fa algun temps el grup Black Box Recorder, especialistes en humor negre, citaven al grup anarcopunk com inspiració del nou àlbum que tenen entre mans: "En aquests temps de recessió global ens estan sortint les lletres més polítiques de la nostra carrera. Hem fet un disc en pla Crass, però des del costat oposat de l'espectre ideològic". Entre els fans il·lustres de Crass també destaca l'artista gràfic Banksy, que ha col·laborat amb Gee Vaucher, autora de les portades del grup.

L'ANGLATERRA ACTUAL, SEGONS PENNY RIMBAUD

Ací va un retrat del seu país al 2007: "Som una nació petita amb una ment malvada. Ens agrada creure'ns una superpotència. Anglaterra intenta aferrar-se al seu antic poder a través de l'opressió constant dels seus propis ciutadans. Em referisc al segle XXI: mentre l'imperi i les finances s'esfondren les autoritats es tornen més despietades que mai amb la gent. Tenim el salari mínim més baix de la Unió Europea i també el nivell de vida més baix i la pitjor sanitat pública. Per mi Anglaterra és la nació més oprimida del món. La prova irrefutable és que mai hem tingut una revolució. Va haver algunes protestes rondaires, totes elles sufocades amb màxima eficàcia. Els nostres serveis secrets són els més sòlids que es coneixen. La regla d'or de la vida britànica és: aprèn quin és el teu lloc. Si no ets capaç d'endevinar-lo, algú t'ho recordarà de seguida. Mai hem necessitat nazis que ens posin en camps de concentració. Ens fiquem nosaltres sols. Tot el sistema legal, militar i artístic és territori vedat de la classe alta. No és com als Estats Units, on els diners defineix el teu estatus. Ací queda escrit quan neixes. Ho duem tatuat al caràcter. El més semblant que se m'ocorre és el sistema de castes de la Índia. El nostre no és tan explícit, però funciona de la mateixa manera. L'accent identifica a cada persona. Si jo entro en una botiga els de seguretat es posen alerta per les meues robes velles, però quan començo a parlar em deixen en pau perquè pensen que sóc un excèntric de classe alta"

L'ESTÈTICA CRASS

El cas de l'estètica de CRASS és un dels més idiosincràtics de tota la història del punk. Amb l'excepció del projecte paral·lel *"Acts of Love"* i el ja esmentats *"10 notes…"* tota l'estètica (a

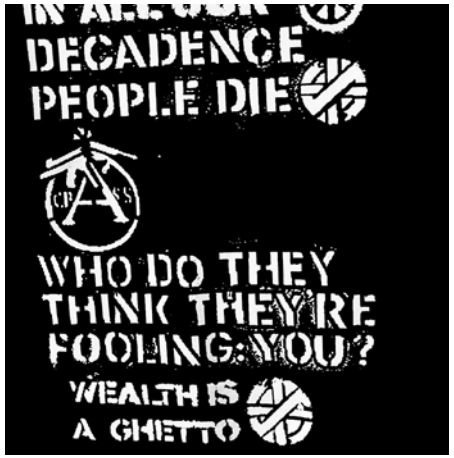

nivell morfològic) de CRASS es pot aglutinar en aquests factors.

D'un banda, lletres fetes amb *stencil*. Obviament derivat del criteri econòmic de baix costos i rapidesa, l'ús exclusiu del stencil a càrrec de Vaucher va impulsar una revitalització d'aquest mètode. Per si cal assenyalar-lo, la pregnància del *stencil* és molt forta. La grafica de CRASS també va contribuir a una revitalització popular de l'estètica de les plantilles.

Per altra banda, una estètica pura i únicament en blanc i negre (i grisats, clar). Aquest ús estricte del blanc i negre (d'alt impacte, és clar) va ser pres per moltes bandes seguidores de CRASS.

I per últim, a nivell representatiu, solament collages de clar caràcter dadaísta/surrealista, però si cal esmentar un referent proper seria el dadaísta John Heartfield i els seus famosos fotomuntges polítics, perquè després de tot, l'estètica de CRASS, una vegada mes, perseguia objectius clarament polítics. Novament la idea d'ensamblar elements incoherents en un collage serveix per a establir paral·lelismes inusitats i/o subjacents.

MÉS INFO:
Crass & Penny Rimbaud. Tienen una bomba.
Ed. La Felguera, 2009.

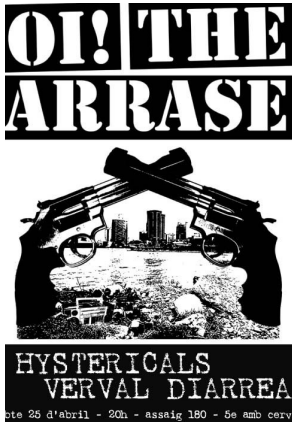

VICTOR CAMPANAS

Mallorca sempre ha estat un punt interessant i singular dins l'escena punk més propera. Grups diversos, amb actitud i amb certa consciència autogestionària, col·lectius amb continuïtat,... Per acostar-nos al que hi ha per l'illa, parlem amb Victor, vinculat en el passat a bandes com Bad taste, Oi! the Arrase, Reckless, o en l'actualitat Ërror; així com també al periòdic Cultura Obrera o la cooperativa Ecoprest entre d'altres mogudes.

ENTREVISTA: COMÚ

De les illes moltes vegades es té una visió d'espais allunyats, on es dificil que entren coses "noves" si no és que estan relacionades amb el turisme. Tanmateix, Mallorca fa anys que té una potent escena hardcore-punk: grups amb nivell, grups guiris que van a tocar, gent implicada organitzant concerts, editant, centres socials,... Quines condicions es donen o com arribeu a aquest punt a Mallorca? O la Pomada és el secret?

Bé, crec que Mallorca, i més concretament Palma va patir una transformació important a partir de la primera okupació, l'antic Kasal Llibertari. Un espai enorme en mig de Ciutat i que va servir per donar una empenta important al moviment Punk d'aquella època. Eren començaments mitjans dels noranta i pràcticament no hi havia cap moviment polític-musical a l'illa. Només quedaven els Cerebros Exprimidos que venien de mitjans dels 80's i cap grup més.

Aquesta okupació va significar un revulsiu: aparegueren fanzines, distris, grups, una ràdio lliure i es varen fer molts de concerts. Posteriorment s'han okupat altres centres socials, com La Kasa de Son Cladera, S'eskola o el Sitio, però crec que no han estat tant importants com el Kasal, en el sentit de ser realment un revulsiu com ho va ser el Kasal. Naturalment tots els projectes són interessants. La Pomada no és cap secret, és més la unió punk i pomada va venir després del Kasal, quan no hi havia cap lloc on els punks poguessis fer concerts i ens varen tirar a la beguda, en aquest cas la Pomada.

Fa un any vas estar de gira amb Oi! The Arrase per Amèrica Llatina. Ens pots contar una mica com va anar l'experiència? quines coses us van cridar atenció?

Bé si, quan a finals del 2008 varem veure la possibilitat de reunir de nou Oi the Arrase per fer uns quants concerts, molta gent ens va escriure per muntar concerts i gires. Allò se'ns escapà de les mans i finalment varem decidir fer uns quants concerts i una gira per Sud-amèrica. A la gira no varem voler venir el baixista Checa i el guitarra Marti, per tant varem anar els dos components originals de la formació, Victor Oi i jo, amb uns quants col·legues de Mallorca.

La gira va anar bé, només que teníem que fer concerts a diferents països i finalment només varem anar a Xile i Colòmbia. El tio que organitzava la gira crec que volia treure pasta i amb Oi the Arrase és un poquet dificil fer-ho. Però bé va ser una bona gira, varem conèixer a molta gent, pelats la majoria i els concerts varen ser molt divertits. Coses a destacar de la gira? doncs la quantitat de penya que hi ha a Xile i les baralles amb ganivetades a Colòmbia. Poc més puc dir, varen ser, sobre tot Colòmbia, llocs que estan molt bé per visitar.

Amb Bad Taste també vas tenir l'ocasió de rular per Europa, així com també has viscut una temporada a Berlin, Romania,... Trobes moltes diferències de com es fan les coses per Europa, dins l'escena hardcore-punk més política, respecte de com es fan per Mallorca o la península?

Sí que hi ha diferència, naturalment Romania no té gaire escena i el meu contacte amb l'escena d'aquell país va ser poquet. A Europa o al manco a l'època que varem girar amb Bad Taste, concretament a finals dels noranta i començaments del 2000, puc dir que l'escena europea encara que petita, estava molt ben preparada per organitzar concerts i gires. Molts de llocs per tocar i sempre un lloc per dormir, menjar i beure. Pel que respecta a l'escena peninsular, no sé com està ara, però crec que hi ha massa merda i quan dic merda vull dir drogues i actituds de merda. Aquí la música és menys important que la festa, cosa que vaig trobar diferent a Europa. Però bé és una opinió totalment subjectiva i crec que tot depèn de la ciutat i escena que t'hi trobis.

Trobes que hi ha coses que es podrien aprendre per aquí respecte de com es fan en altres punts d'Europa o Amèrica a l'hora de, per exemple, organitzar concerts o mogudes, editar materials,...?

Bé, pel que respecta a l'edició de material crec que les coses es fan prou bé, en quant a organitzar concerts i mogudes, el que he dit abans: massa festa i poques ganes d'escoltar bona música. A part, que donar un lloc per a domir, sopar i tractar cordialment a les bandes és important, molt més que regalar-li'ls costo o speed.

Ja portes uns anyets clavat dins del rotllo hardcore-punk i el moviment llibertari de Mallorca. Quina valoració pots fer de l'evolució dins de l'escena punk i els moviments socials respecte de quan vas començar? Han canviat molt/poc les coses?
Hemmm, sempre pareix que el que havia abans era millor i tampoc crec que això sigui del tot cert. Però ja que m'ho demanes, avui en dia el punk ha deixat de banda l'actitud i la política. Tot és més rotllo musical i d'aparentar que ets una cosa o altra. No sé, crec que abans tots els punks anàvem a les manis i formàvem part dels col·lectius. Teníem més inquietuds que agafar una merda cada cap de setmana. Però bé, també avui en dia hi ha punks compromesos i gent que fa coses realment interessants.

Des de fora dóna la sensació que el moviment anarquista a Mallorca està prou assentat i al llarg dels anys ha mantingut espais estables, una continuïtat d'activitats, movilitzacions, publicacions,... A molts llocs el relleu generacional, la continuïtat de la gent o la consolidació de projectes des de l'autogestió, de vegades sembla prou complicat. Això és una percepció real des de fora? Si és així, ens pots comentar un poc on penses que es troben les claus per tal que les coses vagen així a Mallorca?
Bé crec que aquesta sensació no és del tot correcta. No hi hagut un relleu generacional, surt gent jove amb ganes de continuar amb els projectes que mantenim, però molt menys que abans.

A Mallorca el moviment anarquista no ha estat molt fort, però si que ha estat cohesionat i vulguis o no, això ha fet que es pugui fer feina còmodament. Aquí encara que hi ha hagut problemes personals, no han estat un entrebanc perquè els col·lectius poguessin fer feina plegats. Pel que respecta a col·lectius consolidats només l'Ateneu Llibertari que du com 30 anys es pot dir que és l'únic que funciona des de els anys vuitanta; però la majoria de gent que forma part és del començament, i ara mateix són molt poquets, la gent jove no ha entrat dins aquest col·lectiu. Després està CNT que sempre té èpoques millors que d'altres, i també Cultura Obrera, periòdic llibertari que ja porta 6 anys. Aquests són els projectes més o manco consolidats. Després ja tenim organitzacions animalistes, ecologiques, d'autoconsum etc. I poc més.

Amb el tema de la crisi, des de molts llocs es busquen solucions autogestionàries des de la base, un poc cercant solucionar el tema del treball. Vosaltres fa anys vau posar en marxa la Cooperativa de missatgeria Ecoprest. Per la gent que no ho coneix, ens pots comentar un poc com i quan va sortir la idea, què és, com funcioneu, quànta gent sou treballant, valoració,...?
Bé, Ecoprest és o millor dit, era una cooperativa assembleària i llibertària que és dedicava a la missatgeria en bicicleta. Al cap de 15 anys aquest projecte ha anat virant cap a posicions més, diguem, còmodes, i ara ja no funciona com a cooperativa, sinó amb socis-directors i treballadors-assalariats. Però també he de dir que ara Ecoprest només som 5 persones, i abans varem ser fins a 16. El temps i els canvis dins el mercat ha fet que la missatgeria ja no fos tan necessari com abans i la majoria d'empreses ja no utilitzen. Però bé, com a experiència crec que ha estat molt interessant.

Defectes que he trobat, crec que si la gent no vol implicar-se dins un projecte no ha d'entrar a fer feina, o t'impliques o te cerques altra feina. Va arribar un punt que la meitat de la plantilla volia formar part de la coopertativa i l'assemblea i l'altra només cercava fer feina unes horetes i això va cremar molt. Tots cobràvem igual, però uns s'implicàvem i d'altres no ho volien fer. Crec que és important tenir-ho clar, si et vols implicar, entra dins una cooperativa; si no, fes feina a un altre lloc.

Però com a opinió personal, crec que són bones alternatives al mercat actual, sempre que ho tinguis molt clar, que pensis que curraràs normalment més que a una feina normal, i que el bon rotllo no pot significar que facis el que vulguis. Els anarquistes hem de ser més seriosos i treballadors que la mitjana, si no no anem a cap banda.

Per la penya que es pensa que l'illa només està plena de guiris bolingues, conta'ns un poc que hi ha d'interessant per Mallorca ara mateix a nivell de grups, col·lectius, projectes, locals,... Pots explaiar-te tot el que vullguis.
Bé, abans he xerrat un poquet dels col·lectius que funcionen avui en dia. Crec que Mallorca és un bon lloc per visitar, sempre hi ha concerts, cada cap de setmana pots trobar un o dos concerts. I bé què més dir, que m'agrada viure aquí.

Què passa amb molts grups punks guiris que, malgrat les dificultats, sempre toquen a Mallorca? Què els hi doneu?
Bo, això va ser perquè per aquí sempre ha agradat més el punk i hardcore guiri que l'estatal. Mentre a la península la gent escoltava a la Polla, Maniatica o no sé, el que vulguis dir, aquí ens agradaven coses com Reagan Youth, Defiance, Resist, Crucifix etc. I per això sempre varen mantenir contacte amb gent de Londres, Berlín, Portland, i clar, quan venien per Europa i ja que els vols des de Alemania surten bé de preu, també fèiem que toquèssin a Mallorca. Supòs que era això, que teníem uns gusts musicals diferents i estàvem influenciats per altres coses.

Bueno xiquet, això és tot, si vols afegir alguna cosa més...
Res més, que gracies per donar un espai a l'escena punk de Mallorca, i deixar-me contar "batalletes", que sempre fan gràcia. Salut i *up the Punks!*

MÉS INFO:
www.myspace.com/errormallorca
http://mallorcapunk.blogspot.com
www.ecoprest.com
www.culturaobrera.org

Avui en dia el Punk ha deixat de banda l'actitud i la política. Tot és més rotllo musical i d'aparentar que ets una cosa o altra.

LA RESIDÈNCIA

La Resi ha suposat un xicotet revulsiu a l'escena de València. Un singular centre social iniciativa de persones vinculades a grups musicals o anteriors espais autogestionats on s'evidencia l'experiència i el desig d'aportar en positiu, des de l'actitud punk, l'honestedat i amb simpatia. És per això que ens semblava important recollir ací les seues opinions.

ENTREVISTA: COMÚ / FOTOS: ZANUSSI i DISPARO

Com i quan sorgeix el projecte de la Residència? Tenieu en ment altres models de centres socials?

Orxata Negra som un col·lectiu d'amics i amigues, una part important dels quals també toquem en diferents bandes, portem temps organitzant concerts, participem o hem participat en centres socials, col·lectius, assemblees… i per afinitat ens vam ajuntar per a muntar un festi: l'Orxata Fest. Aquest va tenir tres edicions, amb la finalitat d'ajuntar bandes de l'estat, de les que moltes són amigues, trobar-nos i gaudir de la música feta sempre amb una línia d'actuació que respon a les idees del fes-lo tu mateix. D'ací neix la necessitat d'un espai propi per tal de poder tenir una continuïtat, certa estabilitat i abastar més possibilitats que no siguen només la musical. Trobar aquest espai ens va portar almenys tres o quatre anys, vaja, des de la primera edició; i els possibles beneficis dels festis els vam estar destinant per a obrir aquest espai: La Residència. Hem comentat que diverses persones del col lectiu han passat per diferents projectes d'espais col·lectius, okupats o autogestionats, tant formant part de les seues assemblees com participant en les seues activitats i propostes. Tot això permet contar amb una experiència i un aprenentatge que serveix de base per a dissenyar el projecte, a més hem sortit prou a tocar fora de València i de l'estat, i hem conegut models d'organització que definitivament ens han marcat.

Podeu contar una mica com funciona, quànta gent sou, criteris, descripció de l'espai,...?

Al voltant de 12 persones participen en l'assemblea que és on es prenen les decisions sobre les activitats, els seus continguts, el manteniment de l'espai, etc… Els criteris que utilitzem a l'hora de decidir són varis, com per exemple: la major o menor afinitat ideològica, la relació d'amistat, que ens vinga de gust realitzar l'activitat o concert, la motivació pels continguts, que ens abellisca conèixer la gent i intercanviar experiències, i també amb la idea de crear xarxa social (física i no virtual)… Ara mateix estem intentant realitzar un concert setmanal, de vegades hi ha dos i una vegada al mes volem que servisca per a autofinançar-nos. També hem organitzat concerts per a treure diners per altres projectes socials i polítics. La Residència és un espai autogestionat i ni volem ni necessitem rebre subvencions, ni tan sols ser publicitats a mitjans de comunicació oficials i/o comercials. Creiem que és important crear espais on es moga i es genere cultura més enllà dels circuits estandarditzats i que no siga un mitjà per a obtenir beneficis, sinó una eina de creació col·lectiva i d'expressió, i un lloc on poder sentir-se lliure. Pel que respecta a l'espai és una antiga casa rural que va ser usada com fàbrica de motlles d'escaiola; té dos plantes, on dalt està el menjador, la cuina i un parell d'habitacions, una d'elles destinada a taller de serigrafia. Baix està la sala on es fan els concerts, teatre o el que siga, la sala de la barra i al costat d'aquesta la sala més gran on hi ha uns sofàs i es munten generalment les distris o es fa menjar també, i per a acabar hi ha una xicoteta zona fora on estar a l'aire lliure quan fa calor. Ara mateix alguns dels nostres il·lustradors preferits d'aquesta ciutat estan pintant les parets de La Residència.

Un grup, us crida perquè vol tocar a La Resi. Quines condicions oferiu i demaneu?

El que oferim és el bàsic i fonamental en aquest tipus de llocs, menjar vegetarià, un llit, beguda, i un bon lloc on fer un xicotet concert en el qual, si tot funciona, es pot generar una atmosfera amb molta energia i en el qual el so té prou bona qualitat malgrat la precarietat econòmica; un lloc on tocar practicamente a pèl amb el so real de la banda. La taquilla l'administra qui organitza el concert, o si és un grup que contacta amb nosaltres i ho muntem, doncs normalment tot és per a qui toca, ens agrada intentar donar el màxim possible a les bandes locals però això algunes vegades no és tan fàcil si qui ve de fora necessita sufragar les despeses de gasolina i altres; nosaltres mateixes com components de conjunts musicals d'aquesta zona ho experimentem constantment. Això sí, intentem que els concerts siguen el més barats possibles però tenim molt molt clar que calen diners per a sobreviure com banda i com espai. El que demanem és una relació horitzontal sense problemes típics de les relacions generades per la indústria musical, un minim dintre d'una forma d'organitzar-se i gestionar-se en un cercle carregat ideològicament. Una transparència, una

possibilitat de parlar tot clarament de la tu a tu. Un respecte i un enteniment en totes les direccions.

Molta de la gent que esteu implicada a La Resi, heu estat tocant moltes vegades fora de València. Quins aspectes trobeu que cal millorar per part de la gent que monta concerts? Quines coses valoreu com a positives?

Doncs depèn molt del lloc on vages a tocar, però en general la gent s'ho sol currar prou, sobretot perquè normalment sol ser gent amb la qual ja tens cert contacte. Però sí que és veritat, hi ha vegades que certes coses deixen bastant que desitjar, sopars escassos, llocs on dormir una mica precaris i per desgràcia una estranya idea que els grups no tenen despeses a l'hora d'anar a tocar a una altra ciutat… Però bo, creiem que eixir a tocar fora té moltes -moltíssimes- més coses positives que negatives. Sempre es valora que tot siga mes fàcil i mes còmode però no sempre es correspon amb el lloc, molta vegades gent meravellosa que es deixa la pell no té mes remei que muntar els concerts en un lloc físicament precari (nosaltres ho hem fet centenars de vegades) però l'important, allò realment important sempre serà l'actitud.

Trobeu diferència entre com s'organitzen concerts per altres punts d'Europa i com es fan les coses per ací?

És bastant diferent com es munten les coses en certes parts d'Europa i com es munten ací: hi ha països que les okupes ja no són okupes, ja que estan legalitzades i subvencionades, amb el que reps un sou per muntar concerts; això evidentment et facilita molt les coses, tens més recursos, més temps,… però al mateix temps t'acomoda i fa que perdes passió i contingut. Hi ha certs llocs en els quals la gent semblen més funcionaris que punks: et tracten de luxe però no els veus il·lusió, s'ha convertit en el seu treball… Fer les coses amb una mica de passió i entrega per nosaltres és vital, i més quan no estàs traient cap benefici econòmic sinó moral, per això intentem fer solament les coses que de debò ens agraden fer. I si potser a algú no l'interessa massa tal concert, doncs el millor és que s'ho curre altra persona que sí està interessada; la rotació és molt important per no acabar cremat amb alguna cosa que realment estimem.

Heu tingut problemes amb algun grup, penya del públic que desfasa, veïnat, policia,...? Com solucioneu aquesta mena de conflictes?

Hem tingut alguns problemes però és inevitable. Igual que hi ha gent que comparteix la forma de funcionar i és molt respectuosa, participa, dóna suport i amb la qual es pot conviure, hi ha qui arriba a La Resi amb l'única intenció de desfasar i no respectar. Ho solucionem com podem, intentem fer que la gent s'implique i sentisca l'espai com seu i així entenga el per què no desfasar

De quina manera penseu que incideix un espai com La Resi a l'escena (¿?) de València?

Volem pensar que La Residència s'ha convertit en un lloc on es donen una conjunció de persones, projectes i idees… Que es dóna la possibilitat de compartir a la gent les seues expressions i al mateix temps solicialitzar-se i conèixer-se. A nosaltres ens ha servit per a conèixer multitud de projectes, persones i poder compartir coses amb ells. És inevitable que es cree escena, comunitat o com vulgues dir-lo al voltant d'un espai com La Residència perquè es creen moltes possibilitats d'organitzar coses, de tocar, d'assistir, de participar, d'implicar-se, d'experimentar, de crear,... Ara sí, darrere de tot això hi ha un treball molt dur i en el qual ens agradaria que la gent s'anés implicant cada vegada més; de fet pensem que va sent així progressivament, però tot serà molt més fàcil el dia en el que tot açò siga molt mes repartit i recaiguen les responsabilitats sobre moltes més esquenes. Treballant a poc a poc hem vist coses, ens hem cansat, desanimat i tornat a animar, hem llençat la tovallola alguna que altra vegada i hem renascut amb força de nou, però sí, aquest punt és un nexe d'unió per a moltes persones que potser tenien coses en comú o es coneixien de la mateixa ciutat però que no arribaven a coincidir i ara ací coincideixen, i aquesta coincidència no és fruit de l'atzar.

Si voleu afegir alguna cosa més...

Sí que volem afegir alguna cosa: volem demanar-vos disculpes pel que hem tardat a contestar aquesta entrevista, som un col·lectiu i com a tal per molt que ens pese algunes vegades se'ns fa dicficil dur a terme certes qüestions. Poden ser coses grans o menudes però de debò apreciem molt que hagueu pensat en nosaltres per al vostre fanzine. Estimem els fanzines, alguns de nosaltres hem fet o fem fanzines, són una eina absolutament revolucionària i necessària per a l'expressió al nivell mes bàsic i radical, des del sòl mes putrefacte, des de baix i que sembla que des que internet és amo de les nostres vides la seua extinció es va fent cada vegada més palpable, però encara queda gent que no vol abandonar-los. Vosaltres sou un dels exemples, no permetem que s'extinguisquen, continuem fent-los, comprant-los, regalant-los, fent-los, distribuint-los, visca els fanzines, visca les tisores, visca la cola de barra i visca les fotocòpies!

MÉS INFO:
www.myspace.com/orxatafest
http://orxatanegra.blogspot.com

EDU TRABUC

Ací us deixem una entrevista que li va fer Rafa *Artificial'zine* a l'Eduard, de Trabuc Records. Donat que en aquest número voliem aproximar-nos a impressions sobre l'escena, ens semblaven interessants els testimonis d'aquest *jander* vinculat no només a mil grups i un segell, sinó també a iniciatives ambicioses i positives com La Residència de València. A banda de ser un bon coneixedor del què passa més enllà del Túria i els Pirineus.

ENTREVISTA: RAFA ARTIFICIAL ZINE

Bé, primer que tot podries contar-nos qui està al darrere de TRABUC Records i com neix aquest projecte que sembla ser ja un referent del punk i hardcore al País Valencià, per no parlar de tot l'estat i Europa?

Hola Rafa! Bé em diuen Eduard, començarem dues persones, però des de ja fa 5 anys açò és cosa meua. En realitat no sóc l'únic, encara que sone a tòpic: hi ha varies persones que sense elles no seria factible el projecte especialment el senyor Huevo, que em gestiona totes les qüestions relacionades amb la web. També hi ha molta gent que sempre m'ha tirat una ma amb dissenys per a discos, logos, anuncis, etc.

El projecte va nèixer al 2004 quan encara vivia a Holanda, on vaig prendre un contacte més directe amb l'escena DIY punk, hardcore i crust. Vaig veure que era una bona manera de barrejar diferents aspectes com la (contra)cultura, l'activisme, etc, i em vaig sentir molt atret per eixa manera de funcionar tant descentralitzada, horitzontal i basada moltes vegades en conceptes de vida real i no de política de llibret. Un dia vaig començar contactant amb distris i segells a Holanda, pillant material a grups que estaven de gira, etc fins que vaig montar una petita distri i em vaig estrenar amb la gira europea de Mihoen i Skulls And Flames.

En realitat vaig montar la meua primera distri quan tenia 17 anys, tenia molts contactes a nivell polític, en el moviment antifa i de supporters d'esquerres i vaig començar a distribuïr material que m'arribava i que els interessava als meus amics, bàsicament fanzines, xapes, llibres i algo de música. Això de referent és molt relatiu, hi ha gent que t'escriu i et diu que li mola el que fas i m'agrada eixe *feedback*, o et fa comandes des de l'altra part del món i et felicita pel segell; hi ha altra gent molt més propera geogràficament que simplement ignora el projecte. Tot es qüestió de gustos i opinions.

Quines han sigut al llarg de tots aquests anys al front d'una distribuïdora i segell, les eines més bàsiques per donar-li una continuïtat al projecte i el que és el més important, no sé si per tú també, de seguir la filosofia del DIY?

Lo de la continuitat és quelcom relatiu, Hi ha hagut molts moments que per diferents raons personals he estat a punt d'enviar-ho a la merda. Hi ha hagut temporades en les que editava molts discos, anava a molts concerts i feia moltes gires i altres que han segut molt més relaxades en eixe sentit. Però està clar que el projecte porta funcionant de manera progressiva pel que respecta a temps dedicat, diners invertits, volum de discos acumulats, etc des de fa 8 anys, i si continua és perquè no he parat mai de fer força. Aleshores supose que encara que hi ha moments més actius que altres, però allò important és no deixar mai de creure en el que fas, si t'agrada has de tirar sempre endavant. Després d'un temps veus que el teu *hobby* es converteix poc a poc en una mena de treball mal remunerat, pero és el teu treball, és una cosa que has fet tu, que has creat desde zero, i et fa sentir bé. I aleshores continues endavant. Sobre la filosofia DIY, tendisc a relativitzar molt els conceptes que facilment cauen en el dogmatisme o els clixés. Continue fent-ho jo mateix, continue fent-ho al marge de cap suport empresarial o institucional, continue editant i distribuïnt els discos que m'agraden o que m'avelleix editar o distribuïr. És això DIY? Jo pense que sí, pero vaja, hi ha gent que considera que els segells i les distribuïdores que no són col·lectives són per al lucre personal, o que a partir de certs preus de venda deixa de ser DIY per convertir-se en una mena de petit negoci personal, o que depén de quin tipus de grups edites o distribueixes eres o no eres DIY. A mi la veritat és que em dóna igual. Jo faig les meues coses a la meua manera i amb la gent amb la que em sent a gust treballant. I intente no pensar tant en si el que faig entra dins de certs parametres o no.

A banda de Trabuc també sols organitzar gires a totes les bandes que venen de gira, no? Amb quines bandes has girat per Europa i quina resposta tenen les bandes que venen per Europa, els agrada? Ens pots contar algun parell d'anecdotes d'alguna gira?

Doncs portaré com unes 12 gires europees i ni sé quantes mini-gires estatals desde 2005, que és

quan em vaig comprar una furgoneta. Tant amb les meues bandes com amb altres. La majoria de grups que he portat per Europa eren amics/coneguts i de València, Saragossa i Barcelona (Holocaust In Your Head, Down To Agony, Derrota, Insomnio, Yakuza Horror, Anti-playax, Glam). També he fet gires per a grups europeus com Monarch, Hjertestop, Monster, Skulls And Flames, Mary Bell i algunes bandes de les Amèriques com Doña Maldad, Wartorn i Deskonocidos/Vaaska.

La majoria de grups s'ho passen molt bé i acaben encantats de les gires, encara que solen ser molt pesades, a nivell físic sobre tot, i també gires de molta càrrega psicològica. Depén de quines persones, el fet d'estar fora de casa i de les seues comoditats quotidianes els pot resultar una miqueta dur. Si juntes cansanci, moltes hores de carretera, resaques i incomoditats vàries hi ha gent que no aguanta i no arriba a disfrutar. Pero jo quasi sempre m'ho he passat bé. Hi ha hagut alguna gira que he acabat molt fart, pero vaja, és el que hi ha i no per més queixar-te ni les coses s'arreglen ni et sents millor. La gent de fora d'Europa flipa molt amb el moviment autònom/alternatiu europeu, sempre diuen que això de les okupes i els centres juvenils i tal allà seria impossible (parle dels ianquis).

Buff! anècdotes hi ha milions, algunes no molt divertides, però vaja, no és avorrit anar de gira, ja t'ho dic jo. He punxat roda varies vegades per autopista a 120 per hora, m'he quedat sense frens per escalfament baixant un port de muntanya a prop de Grenoble, m'he trencat un òs de la ma per pegar-li a un idiota a St. Etienne, he tocat amb Anti-playax a 50 metres del Hotel Monbar de Baiona; conduïr per Polònia ja és tota una anècdota en si mateix, m'he cantat el "Policia No" de RIP amb Doña Maldad des d'un camió en una mani a Copenhagen, he vist a Eyehategod tocant davant de 4000 persones mentre tenia barra lliure al *backstage*, he fet arròs al forn per a 30 persones a Mannheim o varies truites de creïlles de 20 ous en varios llocs i varies gires; de quasi totes les vegades que m'ha parat les diferents policies europees es podria traure una anècdota. He fet un Barna-Lyon-Paris-Calais-Barna en dos dies perquè no poguerem passar a UK en la gira frustrada d'Horror del 2009, etc.

Quines diferències i semblances trobes entre l'escena punk i hardcore arreu d'Europa i la nostra zona? Quina trobes que és la que més t'ha agradat i per què?

Tinc especial fascinació per Dinamarca, en concret Copenhagen, des de fa molts anys que tinc col·legues allí i pense que és una escena brutal, molt ben organitzada, molt cohesionada políticament però diversa musicalment (quelcom que hem d'aprendre en tots els llocs). Allà no tenent l'estúpida *"gang-mentality"* pel que respecta a gustos musicals, alli tenen tots clar que estan al mateix vaixell per a tot; després si escoltes més crust o més pop, o vas amb camises de franel·la o sols t'agrada el punk indonesi del 93, això és completament secundari. Allí els punks (subetiqueta al teu gust i amb tants noms com vullgues) han estat capaços de posar de genolls a l'estat danès i l'ajuntament de Copenhagen en defensa del seu mític Ungdomshuset, fins demanar-los per favor, que pararen amb la campanya, amb les manis, amb les accions, amb els disturbis. Aconseguiren fer tambalejar les finances del ministeri de interior i fer dimitir uns quants càrrecs públics per defensar el seu espai i la seua manera d'entendre la vida, l'oci, la cultura, l'alimentació, les relacions personals, etc.

Evidenment tenen les seues misèries també, les seus divisions internes i els seus problemes entre ells, pero vaja, res comparable. Ací la gent disfruta més criticant al veí del costat que als que tens damunt de tu donant pel sac, ja no sols dins del punk sinó a nivell general; i així ens va.

També tinc debilitat per Berlín: em sent molt agust quan passe temps allí. I els meus amics i amigues em fan sentir-me com a casa. Quasi podria parlar de Berlín com de Copenhagen.

Polònia i Txèquia tenen algo especial també, així com els Balcans (encara que sols he pogut estar a Croàcia) supose que m'atrau el fet de que allí tot és molt difícil i veus que la gent té molt d'entusiame i s'ho curra molt. Si no tens feina en Alemanya o Bélgica o Escandinavia, probablement l'estat tindrà algun tipus de subsidi per a tu (és increïble la quantitat de gent que cobra de l'estat pel centre/nord d'Europa) però si no tens feina en Polònia o Croàcia, estàs fotut (prou semblant al que ens toca vivir a nosaltres ací a l'estat espanyol). Està clar que el nivell de vida no és el mateix, però tampoc és el mateix la il·lusió i dedicació de la gent de l'Europa de l'est. He estat a molts concerts a Alemanya, en okupes o centres socials legals, on es feien 3 o 4 concers a la setmana i veus el poc entusiasme de la gent, inclús moltes vegades indiferència cap a les bandes. En canvi a l'est, la gent és molt més receptiva, comunicativa i entregada. És igual que en els pobles o les ciutats petites, no estan tan acostumats a tindre 10 grups de gira al mes així que van als concerts a disfrutar, a interessar-se, a descobrir. I va tota la xavaleria! Semblen els còmics d'Azagra, hahaha! A les grans ciutats sembla que la gent ja ho sap tot, hi ha una especialització molt gran, una subdivisió de tot, cada subescena es retroalimenta de lo seu i prou, i damunt es creuen els millors. Crec que a les grans ciutats sobra una miqueta de tonteria, o igual és que com jo sóc un paleto de poble tinc menys prejudicis que els urbanites.

França és terrible la mires per on la mires, pero hi ha alguna gent entranyable allí també. A Suïssa són tots milionaris. Bèlgica és gorrina i alcohòlica. Itàlia, sols he estat de passada i si vols que et diga la veritat, ni ganes. M'agradaria anar més als Balcans i a Escandinavia, tal vegada estiga més cansat del que és més comú a les gires europees: França, Alemanya, Belgica, Holanda.

Dediques molt de part de temps a la distri o tant sols és un projecte com a oci i de temps lliure? Que és concretament per a tu Trabuc Records?

Dedique molt de temps a Trabuc Records, encara que sempre dic que no és Trabuc sols, són les bandes en les que tocava (ara mateix sols toque a Tempesta, però fins fa uns mesos tocava en quatre grups), és l'organització d'alguns concerts i gires, etc. Quan estàs moltes hores davant l'ordinador fas de tot un poc (intercanvis, vendes, concerts, gires, investigació i descobriment, etc) sino sería molt avorrit, i per canviar doncs te'n

Internet té culpa de que siga tot molt més fàcil per nosaltres, no crec que trobes a cap distri com la meua o semblant que es queixe d'internet.

vas a assajar amb el teu grup, o a fer el sopar per alguna banda o a serigrafiar unes samarretes, etc. Curre de tant en tant com a jardiner o en el camp, i entre això les gires i alguna altra forma d'ingressos, doncs vaig tirant. No descarte algun dia poder menjar del meu curro amb la distri ja que va creixent i arribarà un punt que hauré de donar-li una forma legal al que faig.

Fa poc que s'ha obert a València "La Residència", un espai d'oci alternatiu DIY dedicat a la música, Creus que aquest espai pot ser un lloc de trobada per a molta gent de València que estava com disgregada?
Supose que sí, al menys en l'any i mig que portem en funcionament hem vist com s'ha convertit en referent a nivell de música en directe a València ciutat. Encara que tampoc ens hem de fer palles amb això. La gent va a lo que va, i són quatre concerts al mes. No és que tingues tots els dies concert i veges que es converteix en la segona casa de ningú. Hem fet algunes altres activitats com teatre, monòlegs, fira d'intercanvi, exposició de cartelleria, presentació de fanzines, i tenim programats cicles de cinema i tallers de serigrafia, electrònica DIY (per a instruments musicalts etc) Però està clar que València ciutat necessitava algo així i la prova és el *feedback* tant positiu que rebem en general.

A banda de Trabuc estàs clavat en algun altre tipus d'activitats relacionades amb el punk o el hardcore?
Com ja he comentat abans, toque a Tempesta i participe al col·lectiu Orxata Negra, què és qui gestiona La Residència, quan les gires i altres circumstàncies personals m'ho permeten. També organitze o ajude a organitzar gires.

De totes les edicions que ha fet Trabuc podries dir-nos quines amb el temps han sigut les millors tant per a tú com per al públic? Hi ha alguna de la que t'hages empenedit?
Empenedir-se és de cristians!!! Això mai! però si que pense en algunes d'elles que ara mateix no les faria o no les faria de la mateixa manera, supose que és evolució en els gustos o maduració personal, no sé. Sempre pense que les coses que fem estan subjectes a unes circumstàncies temporals, personals, etc. Aleshores, faces el que faces en el passat potser ho veges diferent en el present perquè les circumstàncies o les motivacions són diferents. Ara mateix no editaria cap dels CD que vaig fer, que en realitat sols han segut 3, musicalment no són el que més m'agradava ni m'agrada, pero jo sempre he editat els grups per diferents motius, no sols per la música. La majoria de les edicions tenen un component personal bastant fort, així que hi ha vegades que fas coses pels teus amics encara que no estigues al 100%. Pot ser d'algunes edicions no haguera editat 1000 còpies, pot ser haguera fet alguna co-edició en alguns discos que vaig editar jo sol, pero ja et dic que el que s'ha fet està fet i ja no es pot canviar, no val la pena donar-li voltes.

Si les millors per al públic et refereixes a quines s'han mogut millor doncs els LP's de Black Panda, Holocaust In Your Head, el primer d'Insomnio, el de Nashgul, el de Looking For An Answer i el de Deskonocidos.

Personalment les que més il·lusió em feren (sense desmerèixer la resta d'edicions) foren l'EP de Mihoen, per ser la primera edició en vinil i per haver costat sang, suor i molt d'estrés; el LP d'HIYH perquè va ser el primer LP què vaig traure, musicalment el primer LP d'Insomnio és del que més m'ha agradat, l'LP d'Anti-playax per moltes raons, l'EP de No Escape per haver sigut la meua banda i perquè la música m'agrada molt i crec que les lletres són de les millor que podré escriure mai i tenen una càrrega personal molt forta en un moment molt concret de la meua vida. I finalment la demo de Tempesta, estic molt content, satisfet i il·lusionat per moltes raons. No sé, en general de cada edició estic molt content, totes han tingut la seua història darrere i per algun motiu o altre totes han segut importants per a mi.

Quines bandes sols editar, bandes locals, bandes de col·legues o més o menys les bandes que et flipen molt encara que siguen forasteres?
El 80% de bandes que he editat eren bandes locals o de col·legues/coneguts. De fa un temps cap ací m'entren moltes bandes de fora de l'estat per veure si els vull editar, i jo també li he fet algunes proposicions a bandes que no coneixia a nivell personal però que m'agradava el que feien.

Com trobes la situació que passen les distris actualment, referent a la compra de discos i de recolzament a les bandes DIY? Creus que la crisi afecta o més ven bé este "món" sempre està en crisi perquè la gent prefereix gastar-se els diners en altres coses que en discos? Creus que internet en té part de culpa?
Internet té culpa de que siga tot molt més fàcil per nosaltres, no crec que trobes a cap distri com la meua o semblant que es queixe d'internet. Gràcies a la xarxa tens l'oportunitat de coneixer centenars de bandes, de posar-te en contacte de manera fluïda amb qualsevol persona, de fer promoció del que tu fas amb una despesa econòmica mínima i un abast prou gran, etc.

Algú et podrà dir que abans era més autèntic, ok d'acord, i? Jo tinc caixes i caixes plenes de cartes que escrivia a mà quan vaig muntar la meua primera distri, i la cosa era angoixant, passaven les setmanes, feies intercanvis i t'enviaven un altra cosa perquè no els quedaven còpies i clar no anaven a enviar-te una carta per dir-t'ho i que tornaren a passar setmanes, etc. El que sí enyore del passat són els preus de correus i segells trucats!!

No sé altres distris, però la situació actual a mi em sembla bona. L'any passat var fer 4 gires europees i de gira sempre es venen bastants discos, tants com per poder editar els 10 discos que vaig editar durant el 2010. Si no de què? A mi no em plouen els diners del cel. La majoria de gent que em compra discos pràcticament viu en crisi, la majoria són estudiants o treballadors precaris, o gent que no treballa de manera continuada. Lo de tindre diners és molt relatiu: hi ha que prefereix gastar-se'ls en bambes cares, hi ha que se'ls gasta en festa, hi ha que prefereix gastar-se diners en correu internacional en lloc de recolzar les distris estatals, hi ha que no pot comprar discos perquè va molt justa de pasta, hi ha que s'ho gasta reparant la seua crusti-furgo de fa 15 anys, o en bicicletes noves de moda, però en realitat qui té interés en algun disc i en recolzar-te sempre té algun euro disponible per a discos.

Has estat pensant en deixar alguna dia la distri i fugir a una illa al carib a gastar-te tots els milions que has fet del hardcore en farlopa i conyac?
Aquesta pregunta m'indigna, en realitat creus que seria capaç de beure conyac? Qui t'has pensat que sóc jo? Mort al conyac! Visca la Cassalla!

Si vols afegir alguna cosa més?
Escolteu a Dark Throne, Erode i Cruevo. No es fieu de la gent que diu que passa de la política, els reis mags són els pares. Salut!

MÉS INFO:
www.nodo50.org/trabucrecords

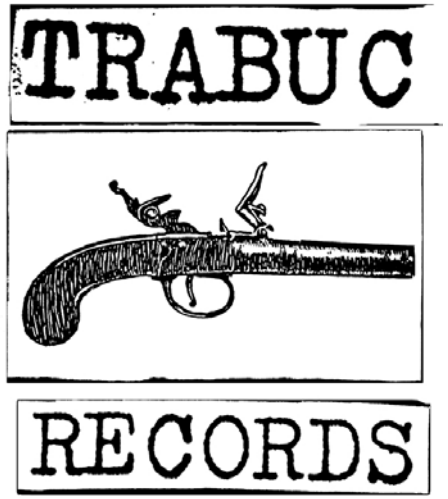

OJALÁ ESTÉ MI BICI

Entre Roquetes i Nou Barris, a Barcelona, ens trobem la penya d'OEMB: un amable i singular col·lectiu, que a banda d'estar implicats a grups, segells, fanzines o ràdios lliures, es curren una interessant i arriscada programació de concerts. Sempre escapant de l'olorant modernor i allò habitual a Barna.

ENTREVISTA: COMÚ / IMATGES: PARMESANO, OJALÁ ESTÉ MI BICI

Ens podeu contar una mica com neix el col·lectiu Ojalá Esté Mi Bici?

Sobretot surt de la necessitat de tenir un bon circuit de concerts DIY de bandes estrangeres per descobrir, que siguin una mica arriscades i que facin punq, postroq, postjarcó, pop extrem, estoner, folq o el que sigui. A Barcelona se l'ha menjada el Primavera Sound i la festivalitis i la gent només va a concerts un cop a l'any i gràcies, deixant sense espai a les bandes petites o sense intencions indie-comercials. El públic s'ha acostumat a anar a concerts massa cars, a veure bandes que ja coneixen sense assumir cap risc ni cap espai per la sorpresa. Nosaltres voliem tallar aquesta tendència o com a mínim escapar-nos d'això i crear els nostres propis espais que ningú no ens estava donant. Cronològicament la cosa va començar per diversos fronts:

a) Fa uns cinc anys els Decurs van anar a tocar a Saragossa però no tenien on quedar-se. Gràcies a Silvia d'Ojalá Me Muera Recoords i a una carambola els Picore els van alotjar a casa seva, els van treure a prendre quelcom per Saragossa i els van fer un esmorzar magnífic sense coneixer-los de res. Van veure la llum i va ser el principi de l'amor absolut que encara sentim per ells.

b) Un dia vam parlar amb un amic que havía estat a Madrid i havia vist en directe a uns tals Charlottefield i havía flipat. Vam investigar una mica i vam veure que sí, que eren l'hòstia i havien tocat a Madrid, Saragossa i Don Benito però no a Barcelona i ens vam preguntar per qué. La resposta era molt senzilla: ningú no els hi va organitzar el concert. Vam veure que a Madrid els hi havien muntat el concert Anteojos Booking, vam mirar el seu myspace i vam veure entre d'altres coses que citaven com a influències l'Hornazo, el Tiriñuelo i les Perronillas, aliments típics de la comarca d'Entresierras, a la provincia de Salamanca, d'on és originaria la familia d'un membre de OEMB que lógicament va flipar.

c) Els tres primers membres d'OEMB toquen amb Decurs i per aquella época trobaven moltes dificultats per trobar llocs on tocar ja que, entre d'altres coses, el seu estil era massa pop pels punks i massa punk pels *modernus*.

d) El maig de 2008 Picore ens van demanar si podiem organitzar el concert d'ells amb els americans Fin Fang Foom, vam dir que sí i

Decurs van tocar també en aquell concert. Molts dels nostres amics i habituals de concerts ens van ajudar i va ser un èxit total. Poc després els madrilenys Decapante (amb un dels tios d'Anteojos Booking) ens van demanar ajuda per tocar a Barcelona, així que els tres ho vam parlar i vam decidir utilitzar aquest nom que ens havía sortit una nit d'alcòhol i xorrades per donar nom al col·lectiu. Successivament es van anar afegint més amics al col·lectiu i fa prop de dos anys que ja som 9 membres fixos i molts col·laboradors habituals.

Quins criteris seguiu a l'hora d'organitzar-li un concert a un grup de fora?

En primer lloc que ens agradin, tots tenim gustos diferents però molt semblants a la vegada i això no sol ser un problema. Desprès, que la nostra intuició ens digui que ens entendrem sense problemes i que mantinguin una ética DIY sense contractes, promotors profesionals ni actituds d'estrelles del roq (ni hotels, ni restaurants ni coses per l'estil) i per últim que no ens demanin una quantitat fixa garantida de diners ja que depenem exclusivament de la gent que ve a cada concert per poder pagar a les bandes i no hem creat el col·lectiu per guanyar ni perdre diners. Els concerts sempre valen 5€ i això és una part molt important d'OEMB, volem que la gent s'arrisqui a veure bandes desconegudes sense preocupar-se excessivament pel preu. De la mateixa manera sempre busquem llocs que no ens cobrin per muntar el concert per tal de poder donar-li els diners de l'entrada íntegrament al grup, perqué us feu una idea normalment surt el just per pagar benzina, autopistes i despeses derivades. Cal dir que de moment hem encertat sempre amb les bandes!

Tenim constància que teniu un tracte exquisit amb els grups que porteu: simpatia i amabilitat, bons aliments,... Els grups no sempre es troben amb això. Quina importància li doneu a aquests detalls?

Gairebé tots toquem en grups i ens hem trobat de tot per aquest mon. Hi ha una cosa segura i és que quan estàs fora de casa tants dies durant una gira el que vols és sentir-te com a casa, i coses com menjar bé, tenir un bon lloc on sobar, un lloc on deixar la furgoneta i/o els trastos i gent que et tregui a veure la ciutat o una mica de

festa son bàsiques... Nosaltres només fem per les bandes el que voldríem per nosaltres, ni ells ni nosaltres estem ficats en això per diners sinò per passar una bona estona i conèixer gent i bandes increïbles. Això a Europa és una mena d'standard del tracte amb els grups (els americans sempre diuen que és un plaer tocar a Europa) i, és curiòs que d'alguna manera tothom que ha girat per un circuit DIY sap que el que tu li dones a algú et torna sempre, de vegades perqué algun dels grups que has conegut fa el mateix que tu a la seva ciutat i altres vegades perqué hi ha un altre tio o col·lectiu que no coneixes però que fa les coses igual que tu i amb les mateixes motivacions. Per entendre el que és de veritat un tracte exquisit et recomanem una visita a casa dels Picore (Producciones con las Uñas, de Saragossa), al seu costat nosaltres som com una presó Turca.

Podeu exposar una mica com és el procés d'organització d'un concert dins del vostre col·lectiu i un poc el que oferiu a una banda que està de gira?

Arriba una proposta d'algú conegut al nostre *mail* recomanant un grup o d'una banda que ens ha conegut per algún camí insondable i ens demanen una data. Qui mira aquest correu escolta la banda, mira per on van i si la data quadra bé per trobar un lloc per fer el concert. Després li pasa un *mail* a la resta del col·lectiu amb la proposta i decidim si fer-ho, on i amb quines bandes locals. Dintre del col·lectiu més o menys cadascú tenim unes tasques habituals com parlar amb les sales, fer el cartell, escriure el correu promocional i decidir el menú de l'àpat. La resta l'organitzem amb una agenda virtual (Doodle) on posem qui pot arribar a la sala per rebre la banda, qui cuina, qui se'ls porta de festa, a casa de qui dormen, etc... Després fem promo per internet i els que podem imprimim alguns cartells a les nostres feines (cost zero pel col·lectiu) per deixar-los a bars i carrers habituals. A les bandes els oferim, un bon àpat, una sala on tocar que soni bé, un cartell ben maco, bon tracte, llits on dormir (molt important, no és el mateix dormir al terra) i tots els diners que els hi puguem donar.

Alguns dels vostres concerts els monteu al Casal de Joves de Roquetes -que és com un centre cívic del barri, no?-. Podeu contar una miqueta com va sorgir el tema de treballar dins d'aquest espai? I com és el tema de funcionar dins d'un centre cívic? -ho preguntem perquè a Castelló no existeixen espais d'aquest tipus-

La veritat és que no hi ha gaires centres com aquest a Barcelona. El casal està gestionat per una associació de la que forma part un de nosaltres a títol personal; aquesta associació rep una subvenció de l'ajuntament per gestionar l'equipament (sous dels 2 treballadors, manteniment, algunes activitats) però sense cap interferència per part seva, bàsicament podem fer les coses com volem, cosa que no passa a la resta de centres cívics de la ciutat. Podriem dir que és una mena d'autogestió subvencionada. Sabem que és una excepció i no sabem quant de temps durarà així, però ho aprofitarem tot el que poguem. L'espai era un col·legi situat a Nou Barris, el propietari va cedir l'edifici a l'ajuntament per fins socials i poc després els veïns de Roquetes ho van reclamar com a casal de barri. Actualment disposem d'una sala de concerts insonoritzada per unes 100-150 persones, un estudi de gravació, una cuina i un taller de samarretes. Hi ha diversos col·lectius que fan activitats de tot tipus, dansa, cuina, estampació, músiques de tot tipus... No tots saben que és el DIY i moltes vegades és una mica difícil fer-li'ls entendre com funciona OEMB i quines són les nostres motivacions ja que nosaltres no agafem diners de la subvenció, només utilitzem l'espai. Lo bó és que el nostre grau de llibertat és molt ampli i als concerts podem portar la barra, que sempre ajuda a treure alguns diners més per les bandes.

Podeu comentar així alguns dels concerts que recordeu de forma especial, o grups que us hagin sorprés últimament...?

Buff... Moltíssims, fins ara el nivell ha estat altíssim i quasi sempre amb bandes molt sorprenents. Suposo que cadascú tindrà els seus favorits però crec que coincidim en Valina, Borrokan, Fordamage, Sincabeza, Tapetto Traci, Le Singe Blanc, Bilge Pump, Pneu, Shield Your Eyes, Pillars & Tongues... El millor de tot és veure com disfruta la gent que ve als concerts i que després ens pregunten d'on collons treiem aquestes bandes tan grans i tan desconegudes. La resposta és sempre la mateixa: vénen sols!

Amb Decurs, un dels vostres grups, vau estar de gira europea. A nivell d'organització de concerts, veieu coses molt diferents de com es fan per aquí?

Amb honroses excepcions, sí. Com dèiem abans a Europa hi ha un standard i molta tradició. També és més facil tocar a qualsevol lloc (a Bordeaux per exemple vam tocar a una pizzeria) i en general els organitzadors saben molt bé el que fan i com fer-ho, i les propies bandes tenen molt clara la idea de que el seu lloc és l'*underground* i que ja els hi està bé així; potser no tenen tantes ganes de triomfar o tocar al BAM com passa aquí. La veritat és que és molt inspirador girar per Europa, els col·lectius que fan les coses ben fetes per aquí com Producciones con las Uñas / Arrebato (Saragossa), Anteojos / La Faena (Madrid), La Residència (València) o Mogambo (Donosti) son sempre gent que ha girat bastant per Europa amb les seves bandes i han vist com fan les coses i saben bé el que necessita una banda que està lluny de casa seva. Com a exemple de la diferència a Europa posaríem el festival Locomotif des Bauges que fan cada any als Alps francesos (a prop d'Annecy) organitzat per col·lectius de circ i música de la zona, gratuit, sostenible i molt molt arriscat en quant a músiques, l'any passat van tocar Les Louises Mitchels, Payday, Marvin, Le Singe Blanc, Dure Mere... Tots grups arriscats i abrasius. Això aquí sería un forat de *jipis*, gossos i mestissatge.

Els d'Ojalá esté mi Bici sabem que teniu alguns grups. Ja que estem, per què no ens conteu una mica en quins projectes esteu embolicats...?

Hi ha alguns membres del col·lectiu amb grups que ja no existeixen com Muzak, Ou, Hörror, Jenna and the Jamesons, Waiting Room o Augmentine Trio, però gairebé tots toquem encara amb molts projectes com Decurs que ja hem dit, Parmesano!, Frío Permanente, Kvasar, 50Yetis, El Gos Binari, Pus, Depiedra, Dadavid i algún projecte en solitari encara sense nom. A més hi ha bandes com Curasan, Cobalana o Spiffhaus amb les que col·laborem molt sovint, i especialment amb Familea Miranda, uns xilens molt actius que també organitzen concerts com i amb nosaltres. També fem altres coses: un de nosaltres fa dos programes a Ràdio Bronka, Cinco Bárbaros en la Cabeza (xorrades i música) i Ojalá Esté Mi Bici, on posem íntegrament els concerts gravats en directe; de vegades entre tots fem un butlletí amb les nostres mogudes i el repartim als concerts; dos de nosaltres punxen músiques (electrònica, vuitantera, etc...) a llocs (básicament bars d'amics o cases); un té un fill, un altre fa fotografies i exposicions o accions al carrer, Frio Permanente te varis alter egos mutants per tocar coses diferents; El Gos Binari toca el baix per la Maria Rodés i per Fajardo; i a sobre intentem tenir unes vides socials mig normals...

Si voleu afegir alguna cosa més...

Moltes gràcies per interessar-vos pel nostre petit col·lectiu, és un plaer veure que hi ha gent que li agrada el que fem. Si algú vol contactar amb nosaltres o que el fiquem a la llista de correu per enterar-se dels concerts que organitzem ens pot escriure a ojalaestemibici@gmail.com, també tenim els concerts en video a Vimeo/ojalaestemibici i a youtube al canal ojalaestemibici. Amores!

MÉS INFO:
www.myspace.com/ojalaestemibici

QUATRE ORIENTACIONS PER A MONTAR CONCERTS

Fruit d'una conversa entre amics va eixir la idea d'escriure un text que servira una mica d'orientacions per la gent que es vol llençar a l'aventureta d'organitzar algun concert de forma autogestionària ací a Castelló i voltants. Això no pretén ser cap decàleg de res, només un xicoteta guia per organitzar concerts de petit format i dins l'escena alternativa, i pensat al context de la Plana. Bon profit!

TEXT: COMÚ / FOTOS: ABSURDO

Volem muntar un concert, no? Doncs per començar una de les primeres coses que haurem de tenir clar és on el farem, qui tocarà, quines persones currarem, què necessitem i de quins mitjans disposem.

ON EL FAREM

El lloc on fer el nostre concert és una decissió important per enfocar el tema, doncs depenent d'on el fem, la cosa pot variar de públic, resultats econòmics,... Si el fem a un centre social com La Nau, la cosa pot ser més atractiva pel tema que la barra et permet tenir uns ingressos que de fer-lo a una sala no tindries. També és veritat que en un lloc així, si no disposeu d'equip, cal fer inversió en el lloguer d'aquest. Per altra banda, fer-lo en un centre social té el punt a favor de donar suport a iniciatives de col·lectius i interactuar amb aquests. Si el fem en una sala petita, és recomanable buscar una sala que no ens cobren lloguer, com per exemple l'Haemorrhage, el Veneno Stereo,... Fer-lo en aquestes sales té el punt a favor que t'evites despeses d'invertir en infraestructura d'equips o lloguer de tècnic, t'evites mareigs de comprar per barres, i pràcticament entre 2 persones es pot dur l'organització.

Si el fas en aquesta mena de sales xicotetes és important per exemple parlar amb la sala a quina hora han d'estar els grups per deixar el material, a quina hora d'acabar el concert, o si posaran beguda per als grups. Els horaris que et diga la sala és important complir-los per respecte a la sala i que es queden amb una bona imatge de tu com a organitzador, i que en un futur si ho necessites, pugues repetir. Sobre el tema de la beguda, si no posen beguda per als grups, el que es pot fer és comprar 2 caixes de llaunes de birres per als grups -i els organitzadors, que si damunt que organitzes t'has de deixar la pasta a la barra!-, i els demanes permís per deixar-les a la nevera del bar, que no solen donar problemes.

QUI TOCARÀ

A l'hora de definir el cartell, si penses posar grups de fora, has de valorar coses com el dia, la previsió de gent que puga venir sense ser excessivament optimista, i la distància d'on venen els grups de fora. A la teua previsió menys optimista, has de valorar que com a mínim hauries de cobrir les despeses del viatge del grup o grups de fora. Per exemple, un mínim per cobrir un grup des de València pot estar al voltant de 50€; per un grup de Barna al voltant dels 160€ -això evidentment és orientatiu-. Clar, sempre parlant de grups del rotllo amb els que es té certa afinitat, que necessiten només un vehicle per desplaçar-se,... De qualsevol forma, aquests mínims sempre és millor pactar-los prèviament. Després en funció de com vaja el concert, si va bé, se'ls pot donar més; o si va malament, doncs es parla i es mira d'arribar a algun acord. Si va malament el concert, els grups ho veuen i solen ser comprensius -sempre parlant de grups del rotllo, clar-.

Si poseu 2 o més bandes de fora, calcula que les despeses mínimes augmentaran. Això no té perquè importar si trobeu que són bandes que poden interessar a molta gent. Si poses 2 o més grups de fora que us molen, però no els coneix molta gent, arrisques un poc, i sempre és millor que hi haja com a mínim un grup local que puga assegurar gent. El grup local que poseu, intenteu valorar que no haja tocat algunes setmanes abans. Si per exemple han tocat la setmana anterior, millor busqueu un altre si voleu que vaja una mica més de gent.

QUINES PERSONES CURRARAN

Intenteu definir quantes persones estareu implicades al concert i les tasques que cadascuna desenvoluparà. Algunes tasques a realitzar seran: contactar amb els grups i el centre social o sala; si el feu en algun centre social, passar-vos per l'assemblea que es parle del tema; concretar data i pasta mínima per als grups; acordar amb els grups si necessiten algun equip especial; posar els grups en contacte entre ells per tal que acorden l'equip que poden compartir; realitzar cartell, distribuir la propaganda i fer *mailing* (enviament d'e-mails); comprar beguda i sopar, dur la beguda a la sala; preparar el sopar; estar venent les entrades; estar a la sala quan arriben els grups; estar atents si el grup necessita alguna cosa durant l'actuació; contar els diners de les entrades i pagar només siga possible als grups per evitar perdre pasta, distraccions o malentesos.

QUÈ NECESSITEM: CARTELLERIA,...

Definides les tasques i qui les farà, podem passar un poc a aquells aspectes que igual necessiten d'una xicoteta inversió: com és el cas de la Cartelleria. Caldrà fer cartells, la qual cosa suposa posar una mica de diners; en realitat si opteu per fotocòpies no hi ha molta despesa. Si monteu el concert a una sala, podeu optar per buscar alguna publicitat per la cartelleria de manera que amb aquesta pugueu cobrir les despeses de la cartelleria, el sopar o fins i tot la beguda. La publi igual es pot posar només en casos que toquen bandes de fora, ja que si toquen bandes locals amb el que es treu de l'entrada es poden assumir les despeses del sopar, la beguda, propaganda i grups. Per exemple, de forma orientativa, si poses 5 anuncis a 10€, tens d'entrada 50€ que poden cobrir sobradament les fotocòpies i el menjar.

Quan aneu a imprimir, intenteu fer còpies només de la quantitat que penseu podeu fer difusió real. Imprimir còpies per a que es queden sense penjar o en una prestatgeria, no té sentit i és una despesa absurda de paper i diners.

Per altra banda, si pel concert portem algun grup de fora, abans d'imprimir és un detall enviar-li el cartell i la info, un poc per tal que puguen valorar com es fa la publi del concert, per si estan d'acord, o com a mínim que vegen que s'està fent amb temps la propaganda.

Referent als cartells, no està de més afegir que sempre està bé intentar currar-se una cartelleria atractiva, de forma que cride l'atenció fins i tot de les persones que no coneixen els grups. Com indicava Dani Münster a la seua entrevista, els grups ho agraeixen. Penseu que un cartell ben apanyat sempre pot despertar la curiositat d'alguna persona. En altre sentit, si trobeu que és una banda no molt coneguda entre el públic local, pot ser interessant afegir alguna info descriptiva del grup que toca, o alguna web on poder escoltar-lo.

A la difusió del concert és interessant tenir en compte totes les possiblitats que estiguen al vostre abast. Encartellar es pot fer dos setmanes abans del concert: que la gent es vaja assabentant pel carrer i els locals habituals de la penya. I una setmana abans es pot tornar a fer una altra encartellada, per si han desaparegut pòsters o els han tapat. D'igual manera el tema d'enviament de correus electrònics: la difusió per internet amb una setmana, o 3 o 4 dies d'antel·lació està guay; i en tot cas, un dia abans fer un reenviament per e-mail a mode de recordatori. Important: si envies un e-mail a molts correus, no t'oblides de posar tota la *retahíla* d'adreces electròniques al camp d'enviar les adreces ocultes (CCO), per seguretat i respecte a les persones que utilitzen eixos correus. També tenir en compte que tampoc cal saturar els correus del personal enviant e-mails continus amb la mateixa info. Per altra banda, i com ja és típic, doncs tot el tema de xarxes socials d'internet que tingueu al vostre abast, també és barat i interessant cobrir-lo. I evidentment, el boca-a-boca amable i simpàtic entre les vostres amistats és dels sistemes més barats i eficients de difusió per qualsevol acte.

SOPAR I DORMIR

Pel tema del *papeo*, el millor és optar per l'opció vegetariana o vegana, doncs és més barata, saludable i més sensible políticament. Així també t'oblides de fer diferenciacions o menjars diferents. Ara, aquesta opció no significa fer bocata d'amanida. Amb imaginació t'ho pots currar una mica més. El sopar cal considerar-lo com un aspecte important, doncs els grups agraeixen menjar bé quan estan fora de casa, i si queden contents amb això, problemes com una poca entrada de penya poden fer que no es veja com tant greu, doncs el grup veurà que en allò que ha estat a les vostres mans -com és el sopar- ha eixit bé.

Per fer el sopar, és interessant saber el nombre de gent dels grups que seran per sopar (contant amb possibles acompanyants), preguntar si hi ha alguna persona las grups amb algun problema d'alimentació (celíacs, alèrgics,...), i partir d'açò encarar el *jalisco*. Invertir en un sopar vegeta no suposarà molta pasta; a més sempre amb previsió pots mirar de fer reciclatge al mercat, o fins i tot algun discret robatori a una gran superfície quan vas, per exemple, a comprar les begudes. Furtar alguns formatges, fruits secs,... poden donar un toc de distinció al pica-pica del sopar.

Algunes idees barates i sense moltes complicacions per sopars poden ser safates de verdures i pataques al forn, coques de verdures, cremes de verdures, cous-cous, amanides de llegums,... Plats com aquests si els feu vosaltres, podeu tenir per 20€ sopar per a 15 persones, mentre que si porteu als grups a un bar, pot eixir el sopar de bocata a 8€ per persona (8x15=120€). Clar, si feu vosaltres el sopar, com a mínim 2 persones han de passar-se la vesprada a la cuina.

Sobre el tema del sopar, Edu Trabuc comentava en una entrevista al fanzine La Cuchilla Plástica: "Eviteu amb totes les vostres forces fer pasta o arròs. Ja sé que em direu que és allò més fàcil de fer, que no teniu temps i tal. Heu de pensar que tothom segueix el mateix raonament de la rapidesa i la falta de temps, i això fa que si una banda està de gira acaba menjant pasta/arròs gairebé totes les nits. I si a això afegim els entrepans matiners, s'acaba amb una sobredosi de carbohidrats. això és el problema s'abusa dels hidrats de carboni i els fregits; si a això afegim molta cervesa, poc exercici i un fatal descans, les bandes acaben que estan fetes una merda a la segona setmana de gira. Recomano les amanides i llegums, són el millor! Les amanides són allò més ràpid de preparar del món, i a més ens aporten vitamines que necessitem a les dures jornades de carretera; no has de cuinar res i sempre estan bones! Les vinagretes i fruits secs els donen ja un toc d'elegància i distinció. Els llegums són la pedra angular de la meua cuina: són variades, barates i còmodes. Les pots trobar bollides, així que resulten fins i tot més ràpides de preparar que la pasta o l'arròs. A més ens aporten minerals, proteïnes i carbohidrats, pel que són més completes que la pasta. I a més també donen la sensació de plenar. Les cremes i brous també són molt recomanables, sobretot a l'hivern. Són senzilles de preparar (bollir i triturar) i tens milions de possibilitats. Amb un vegetal ja tens tota una senyora crema, però mesclant dos ja t'apropes a la genialitat: carlotes i ceba, bròcoli i porros, xampinyons i col, carabassó i pebrot roig (...). Només cal tenir una mica d'imaginació i ganes."

Per fer o prendre el sopar, en el cas que el concert siga a algun lloc del centre de Castelló, es podria demanar permís al Casal Popular per utilitzar la cuina, o per sopar amb els grups després del concert. Amb això vosaltres guanyeu la tranquil·litat de no haver d'esperar per a sopar en un bar a les 11 de la nit, teniu una taula per estar els grups i els organitzadors junts, i connectar de forma més propera. Si el concert es fa per la nit i fora del centre de la ciutat, el millor seria dur el sopar al lloc del concert. Si feu el sopar en un espai que us han deixat, no oblideu de recollir i deixar l'espai tal com us ho ha deixat el col·lectiu.

Eviteu amb totes les vostres forces fer pasta o arròs (...) Una banda de gira ho acaba menjant totes les nits.

Si pel contrari, opteu per fer el sopar en un bar, una opció per abaratir despeses pot ser negociar prèviament una rebaixa del sopar a canvi de publicitat del bar al cartell del concert.

Concretat el tema del sopar, cal considerar el tema de l'allotjament del grup. Prèviament, la gent que monteu el concert ja sabreu la gent que es queda a dormir. És d'agrair que els grup puguen dormir en llit: penseu que possiblement hagen fet un viatge llarg, hagen vingut a tocar, i al dia seguent encara els quede viatge. Si no disposeu de matalàs per tots, informeu-los per tal que puguen dur esterilles, o intenta aconseguir algún matalàs unflable...

Si el grup ha vingut en furgo o carro, mai està de mes si hi ha alguna possibilitat d'aconseguir un parking d'algun amic o familiar: pensa que moltes vegades queda part de l'equip a la vista. Segur que el grup dorm més tranquil. Si no és possible, intenteu indicar la banda per tal que aparquen en una zona que evite en la mesura d'allò possible el risc de trobar-se al matí un vidre trencat per furtar equip.

UNS ÚLTIMS APUNTS...

Si la gent que monteu el concert teniu un grup, podeu aprofitar per fer intercanvi de concerts amb bandes de fora. És una bona idea per ajudar a eixir amb el vostre grup per altres ciutats, i organitzar concerts entre iguals sense intermediaris. Si feu això, una opció és que l'entrada de cada concert vaja íntegrament per al grup que toca de fora, un cop pagades les despeses mínimes del concert. I bo, si després hi ha desfase d'entrada entre un concert i altre, doncs sempre ho podeu mirar d'arreglar compartint despeses, etc.

Altre aspecte que està bé tenir en compte si fem un concert on toquen més de 3 o 4 grups i es té un horari limitat, és definir bé el minutatge d'actuació de cada grup, tenint compte els temps de canvi entre grup i grup, així com el possible endarreriment inicial del concert. Amb això intenterem evitar que l'últim grup en tocar no es quede amb la sorpresa d'haver de tocar només 15 minuts perquè no es pot allargar l'hora de tancada i els primers grups han estirat la seua actuació. De vegades això pot ser un problema en festis on toquen un bon grapat de bandes. Per això resulta interessant que alguna de les persones que organitza estiga al lloro de que cada banda respecte el seu temps. En concerts de 2 grups això no té perquè suposar cap problema.

I acabant ja aquesta xapa, un últim detallet, d'aquests ja de filar prim i referent a si es fa el concert en algun centre social. Alguna gent té el costum d'anar als concerts d'aquests espais amb gossos, la qual cosa moltes vegades deriva en gossos nerviosos pel soroll, gossos que es barallen, gossos que beuen restes de birres, grups de música i persones que se senten incòmodes per la presència d'animals als quals l'ambient d'un concert els fa més mal que bé,... A molts espais ja s'estan fent cartells amb la recomanació de deixar els animals a casa quan es va de concert. És només un detall a valorar en funció de la vostra opinió i experiència local.

Bo, i fins ací aquests apunts orientatius per montar concerts. Igual ja sabieu la majoria de les coses, però vaja, si d'alguna manera a algú li poden fer profit, ja està bé.

CSA ARREBATO

Des del 1994 a Saragossa ens trobem l'Arrebato, un enclau de referència per molts col·lectius d'aquesta ciutat, així com per infinitat de bandes locals i de tot arreu, que han tingut ací la seua casa manya. Un punt que ha marcat formes de fer i funcionar.

ENTREVISTA: COMÚ / IMATGES: LISABÖ i ARREBATO

Ens podeu contar un poc com i quan sorgeix el projecte del CSA Arrebato? (context, d'on ve la gent que participa,...)

Arrebato va sorgir principalment del col·lectiu Rebel a voltants de 1994, però no va ser fins a l'octubre de 1995 quan es va inaugurar l'espai fisic que avui coneixem com Arrebato. A través d'aquests anys a anat passant diferent gent que han pres el relleu i el projecte s'ha anat transformant fins el que representa avui en dia. En un principi va començat com a CSA i actualmente es una AVV degut a les actuals inquietuds i a la situació urbanística que viu la ciutat post-expo.

Comenteu una mica com funciona, es gestiona, línia de programació, posicionaments polítics,...?

La nostra manera de funcionar es mitjançant l'assemblea, a través d'ella prenem totes les decisions. Després hi ha comissions que s'encarreguen de diferents gestions com programació, temes legals, economía, difusió i propaganda, etc… El nostre possicionament politic prové de l'esquerra no institucionalitzada. L'assemblea està formada per gent amb diferents ideologies que conviuen en unes pautes comuns. Resenyable seria que a l'Arrebato no es consumeix carn ni peix, promovent

així una dieta vegetariana, encara que no tots els membres de l'assemblea comulguin amb ella.

Un grup es posa en contacte amb l'assemblea de l'Arrebato amb la intenció de tocar al CSA. Quin criteri teniu? què li "demaneu" a un grup quan toca ací? què li oferiu?
Sobretot mirem l'actitud de la banda i la seva filosofía a l'hora de treballar. No ens tanquem a cap estil musical, però sí tenim en compte el seu missatge, que no té perquè ser "politicament correcte" però sí que no obrim les nostres portes a bandes amb lletres o actituds autoritàries, ambigües, sexistes…. Oferim un espai on mostrar el seu treball, l'entrada sempre va per l'organitzador o la banda, per cobrir despeses de viatge o per recaudar fons per alguna moguda. Nosaltres posem la P.A., microfonia, infraestructura, difussió de la programació, i evidentment mai es cobra cap mena de lloguer de sala ni res. Intentem crear relacions diferents a les de la indústria musical, molt més properes, trencant barreres entre músics, públic i sala. Per ara la cosa funciona molt bé en aquest aspecte. Demanem a canvi que siguin conscients i consequents amb el projecte, cosa que per desgràcia hi ha bandes que no ho han portat gens bé.

Quina incidència té l'Arrebato al barri de la Madalena? De quina manera s'integra el projecte a la vida del barri? A part de concerts, què mes es mou des del CSA?
Bàsicament ha sigut un espai per a l'autogestió de molts col·lectius del barri, i de la ciutat en general. També participem en activitats comuns com la Setmana Cultural de la Madalena i altres campanyes polítiques i socials. A l'Arrebato actualment també es pot trobar la seu de la distribuïdora no comercial Mala Raza i altres projectes paral·lels com Producciones con las Uñas, el programa de Ràdio Topo anomenat Ciutat Podrida, Münster Estudio, Magofermin….

De quina manera penseu que ha influenciat l'Arrebato a l'escena musical/política de Saragossa?
No crec que siguem els més indicats per parlar de si ha influenciat a l'escena o no… De fet, bastants "detractors" hi ha en aquest aspecte. No obstant, crec que ha mostrat una manera de funcionar en torn al DIY que no implica precarietat i que demostra que es poden fer les coses be amb il·lussió i constància. La majoria de la gent que està o ha passat per l'Arrebato està relacionada amb el món de la música i simplement oferim el que a nosaltres mateixos ens agrada trobar quan toquem fora de casa. Un tracte personal i proper.

Els grups -a part dels que estan implicats al projecte directament, clar-, valoren el treball que es fa des de la gent que està implicada a espais com l'Arreato?
Hi ha de tot; però sí , crec que la gran majoria sí que valoren positivament el nostre treball durant tots aquests anys. Saragossa és una ciutat molt complexa i molt acomplexada al mateix temps, i això provoca situacions irracionals en molts casos, també dintre del nostre col·lectiu. Hi ha gent que s'ha queixat perquè si volen tocar a l'Arrebato han de currar-se ells la taquilla, o s'han de enganxar ells també cartells... No entenen que no som una productora o promotora de concerts, sinó un espai autogestionat on el nostre objectiu és donar sortida a projectes que no tenen cabuda en espais més "populars" i on volem treballar amb les bandes i no per les bandes simplement.

Actualment esteu amb la campanya "es triste pedir, pero más triste es cerrar". Ens conteu un poc en quina situació es troba el projecte, perspetives,...?
Doncs hem estat dos anys precintats; dos anys que hem sobreviscut gràcies a l'esforç i col·laboració de molta gent i col·lectius afins al projecte. L'ajuntament ens ha obligat a normalitzar la nostra situación amb un final que no acaba de ser del tot agradable. Per ara estem una altra vegada oberts i programant però encara hi ha molt camí per recòrrer. Aquesta campanya ha sigut necessària per fer front a unes despeses econòmiques que aquesta situació ha generat. Ara toca treballar i seguir endavant fent el que sempre hem fet, recolzar la cultura no institucionalitzada i nedar a contracorrent.

Podeu fer una mica de valoració d'aquests 15 anys? Aspectes positius i qüestions que es podrian haver polit?
La millor valoració és que ara mateix seguim oberts, continuem programant i creiem que seguim aportant propostes interessants. És un projecte sense recompensa econòmica, on tot el poc que surt va directament al projecte, són moltes hores les que invertim i que les invertim perquè creiem que és important que es mantingue viu. Aspectes positius són la gran quantitat de gent que hem conegut durant tot aquest temps, la gent que ha demostrat la seva solidaritat, la gent que es preocupa, les bandes que han arribat a pujar-se a l'escenari de l'Arrebato, algunes d'elles que després han emprés un altre camí, però que segueixen els passos d'Arrebato de ben aprop, com Stand Still o Amaral.
Què es podria haver polit? Moltes coses, crec que és un treball introspectiu que ens toca assumir i no deixar-lo mai de banda.

Ens expliqueu una mica com heu estat celebrant aquests 15 anys?
Vam preparar uns concerts a l'aire lliure amb bandes de la casa como Mistkafer, Criatura, Yakuza Horror, Inkonszientes... i també de fora, però de la familia, com Zinc, Hindrance, Persona, Nueva Vulcano, Tachenko, Abrupt, The Bitter Tears... També una exposició al Centre d'Història de Saragossa on vam estar exposats dos mesos. En ella explicavem tant la nostra trajectoria, evolució del projecte com la nostra filosofía col·lectiva. Tot il·lustrat amb una gran quantitat de material gràfic i textos. I mentre celebravem aquests 15 anys ens van regalar el tancament, així que vam estar dos anys batallant per poder tornar a obrir; ara que ja hem obert cal seguir per millorar la situació.

Si voleu afegir alguna cosa més...
Moltíssimes gràcies pel recolzament i sobretot per la paciència esperant la resposta d'aquesta entrevista... *Jejejeje*. A tota la gent que ens ha mostrat la seva solidaritat i afecte durant tot aquest temps moltíssimes gràcies també. I també molta paciència a la gent que ens ha escrit al mail per tocar a l'Arrebato i no ha pogut ser possible, ja que tenim una gran llista i no podem donar cobertura a tothom. Disculpes! I no oblideu mai que sobren músics i falten persones!

MÉS INFO:
csaarrebato@gmail.com
http://aarrebato.noblezabaturra.org
www.facebook.com/AvvArrebato

Ressenyes de llibres

·POR QUÉ TUS HIJOS DEBERIAN COMER MÁS COLIFLORES Y APRENDER UN POCO DE ESPERANTO.
Joan Català. Ed. Comú, 2011 | 10€
Aquest és el darrer llibre que acabem d'editar des de la Comú. Al llarg de les més de 200 pàgines Joan tracta de fer-nos una aproximació amable, actual i atractiva a la llengua de Zamenhof. Un text que serveix com a punt de partida i connexió amb l'Esperanto per totes aquelles persones que senten curiositat per aquesta llengua, així com també per aquelles persones esperantistes que desitgen aproximar-se a una lectura sobre l'Esperanto des d'una perspectiva inquieta i motivadora. Des d'aquesta aportació, l'autor cerca fer una reivindicació actual d'aquesta llengua històricament lligada als moviments humanistes, progressistes o revolucionaris. Alhora, cerca destacar i aproximar-nos a la senzillesa de les seues regles i aprenentage. Com a complement, el llibre inclou un xicotet manual d'introducció i regles bàsiques, amb una mica de vocabulari, a partir del qual treballar unes nocions bàsiques. Sobre l'autor, Joan Català, comentar que està vinculat a diferents col·lectius socials de la Plana, ha format part del col·lectiu editor del Indymedia La Plana i Barcelona, de l'Ateneu Anarquista de Castelló, seguidor i involucrat a diferents Hackmeetings, així com també ha format part de diversos projectes musicals *hardcoretes*, com els Nolimetangere. (*)

TREBALL, PRECARIETAT I RESISTÈNCIES. una aproximació local i heterogènia des dels col·lectius de la Plana.
VVAA. Ed. Comú, 2010 | 6€
Coordinat entre el nostre company i sociòleg Raül Beltran i el col·lectiu Comú, el llibre pretén abordar aspectes com el treball assalariat, treball domèstic, atur, precarietat, sindicalisme, moviment obrer,... d'una manera local i collectiva. Mitjançant les aportacions de la Xarxa Feminista de la Plana, SOV-CNT de la Plana, CGT, COS, Ànima Llibertària, Chema Berro, Nil Rotger, Josep Lluís Blàzquez, Casal Popular de Castelló, Observatori Social de Castelló i Raül Beltran, ens aproximem a diferents visions i interpretacions del treball, l'actual context de crisi a la Plana, etc. Qüestions que han esdevingut enclavaments centrals de les reivindicacions col·lectives i maldecaps individuals. Termes al voltant dels quals s'han vertebrat una part important de les lluites obreres i agendes dels moviments socials. A banda de les aportacions de col·lectius i organitzacions, el llibre també es completa amb altres textos d'aportacions individuals. D'entrada, una sèrie de textos a mode d'apunts i reflexions introductòries, que serveixen una mica per centrar-nos amb dades, aproximacions i lectures més personals a la qüestió del treball, precarietat, crisi i misèries relacionades. I per altra banda, tancant el llibre, s'ha volgut afegir una sèrie d'aportacions orientades més a la memòria d'experiències obreres concretes com són les lluites a les fàbriques de les dècades dels 60 i 70, o els conflictes i situació actual a la indústria del taulell. Aportacions breus i concretes, però que cal considerar com a prou valuoses si atenem a la manca de testimonis escrits o a la desmemòria i silenci còmplice dels mitjans de comunicació locals envers conflictes i situacions d'abusos com els que viuen les i els treballadors de la ceràmica a les nostres comarques. Per altra banda, volem destacar el fet que el llibre servisca una mica per prendre el pols als discursos generats des dels col·lectius de la Plana en aquest 2010, així com per deixar testimoni del que es rondina des dels moviments de base d'ací. (*)

·LLÀGRIMES DE TINTA NEGRA
Josep Beltran i Lluís Campos.
Ed. Autoeditat, 2011 | 3€
Us presentem ací el primer llibret de poesia de Josep "Txori" (membre del col·lectiu Comú), acompanyat d'imatges i il·lustracions de Lluís Campos (bateria dels Hom; veure entrevistes). Es tracta d'una petita col·lecció de textos, en català i castellà, on l'autor buida ventre i cor per regalar-nos composicions de vegades amables, de vegades crues i estimbadores. Els conflictes del jo, la despullada personal, l'estima i la sensibilitat política es troben en aquests versos que ens saben a poc, que ens fan demanar més. Unes línies que a més van acompanyades de muntatges i il·lustracions de l'amic Lluís, dotant el llibret d'una singular presentació, acabant d'arrodonir l'atractiu comunicatiu dels textos. Una més que interessant collaboració a dues bandes, en consonància també amb les aportacions en textos que Josep ja ha fet anteriorment a projectes musicals del Lluís com Hom o Husmo. (*)

·QUÈ PAGUI PUJOL!
Joni D. Ed. Ciutat Invisible, 2010 | 19€
Si revises els vells còmics del Pedro Pico & Pico Vena, perdut per alguna pàgina de sobte apareixia el personatge d'un fanziner de Barna: el Joni Destruye. Vinculat aleshores a bandes com Epidemia i ocasionalment als Antidogmatikks, a diversos fanzines i mogudes diverses, avui Joni continua al segell i promotora Hace Color de Barcelona; i a banda ens presenta aquest *"Que pagui Pujol!"*. Una recomanable crònica, des de l'experiència personal, que ens situa a la Barcelona punk dels 80. A mig camí entre l'autobiografia i la recerca històrica més recent, Joni es presenta el Joni adolescent que es fascina amb el descobriment del punk, i com poc a poc es va endinsant en un incipient escenari contracultural, on no només hi ha lloc per la música punk, sinó que també es donen tota una sèries d'experiències polítiques urbanes com les primeres okupacions, les mobilitzacions autònomes contra l'OTAN o el servei militar. I evidentment també les drogues. Il·lustrat amb una bona col·lecció d'imatges, testimonis d'una nova generació de joves emprenyats amb el seu moment, i alhora també amb una nova capacitat creativa. Per últim afegir que el llibre es pot trobar en català com en castellà. (*)

·HARTO DE TODO, Historia oral del punk en la ciudad de Barcelona (1979-1987).
Jordi Llansamà. Ed. BCore, 2011 | 24€
Últimament venim assistint a un procés d'arqueologia punk estatal traduïda en reedicions de vinils referencials, documentals o llibres com el del Joni o aquesta nova aportació del Jordi BCore. *"Harto de todo"* suposa un més que interessant i heterogeni recull de testimonis sobre els inicis del hardcore-punk a Barna. Més de 600 pàgines amb entrevistes sobre el sorgiment del hardcore-punk a la capital catalana. Testimonis curiosos, històrics i divertits de gent diversa involucrada en Último Resorte, Subterranean Kids, L'Odi, HHH, Attak, Monstruación, Skatalà, Decibelios, Budellam, Kangrena, GRB,... D'igual manera també es recullen memòries de gent vinculada als primers fanzines, ràdios lliures, primers fotògrafs que enregistren l'incipient moviment,... Tot acompanyat d'una bona compilació de fotos i altres materials gràfics que donen com a resultat un potent treball de recuperació de la memòria punk i contracultural recent de Barcelona. (*)

·DE MEMORIA (II). El duelo de la inocencia: un día de septiembre de 1973 en Barcelona
Jann-Marc Roullain. Ed. Virus, 2011 | 18€
Segona entrega de les memòries de Jann-Marc Roullain. Si encara no el coneixes, comentar que Roullain ve dels grups autònoms dels 70, participant activament a la crecaió de grups armats com Action Directe a França, o el MIL a Catalunya. Ha passat bon apart dels seus anys de vida dins la presó, on no només ha escrit aquestes memòries sínó també altres interessants títols. Si a la primera part de les seues memòries (editorial Virus també) ens situava al Toulouse de finals dels 60 i principis dels 70, com els primers anys de connexió amb l'ambient polític i contracultural, en aquesta segona remesa ens acostem a l'experiència de Roullain als seus anys a Barcelona i a la seua experiència al MIL, als darrers anys de grup. Són anys de confrontament amb l'ordre polític i econòmic, i alhora de debat intern per tal d'evitar caure al parany dels esquemes clàssics de "vanguàrdia" a les organitzacions armades. Amb una redaccció que atrapa a la lectura, Roullain ens descriu la vida al límit, les accions (atracaments, expropiacions,...), la supervivència,... Són els anys de la detenció de Salvador Puig Antich i la seua execució el 2 de març del 1974. Abans d'això el MIL ja havia decidit la seua autodisolució, però no és fins aquesta succesió d'esdeveniments que Jann-Marc Rouillan i Jean-Claude Torres han de fugir a França on continuaran amb la seua lluita. Molt molt recomanable. (*)

Ressenyes de fanzines

·ANTIPATIA ZINE
antipatiazine.wordpress.com | 2011 | Gratuït
Antipatia és un butlletí periòdic gratuït centrat a l'escena DIY. En ell pots trobar diferents infos com ressenyes de novetats musicals sorolloses, trobades, articles diversos sobre anarquisme, bici-punks, ecologisme radical, ràdios lliures, projectes de biblioteques, etc. Ho pots descarregar gratis des del seu blog.

·ARTIFICIAL ZINE #2
rafaxaa@gmail.com | 2011 | 1€
Rafa, de l'Actua Crew & Records de La Costera, treu aquest fanzine de temàtica hardcore-punk en valencià. Entrevistes a Disparo, La Urss, Ultrabotox, Absurdo, Edu Trabuc, així com una revisió del primer hardcore italià, ressenyes de discos i altres infos. (*)

·CIUTAT PODRIDA #9
ciutatpodrida@gmail.com | 2009 | 2€
Fanzine ja curtit realitzat per Jaume (Almax i no sé quantes bandes més ja). Continguts interessants amb columnes o articles sobre Bad Brains, revisió Trasher, o entrevistes a Cop de Fona, Sotatila, Antimaster, Kanzer deskroto, Velocidad Absurda, Crusher, Germen, Nervous Breakdown, Mob 47,... A més de ressenyes i qualitat d'impremta i redacció. Quan estigues llegint aquestes línies segurament estarà a punt d'eixir el número 10 que inclourà entrevistes a Münster Estudio, Superflous Records, Sensa Yuma, Encefálika FM, Rattus, 7 Minutes of Nausea, David Von Rivers (autor del llibre Navia Caótica), La Residència (traducció al castellà de l'entrevista que apareix en aquest zine), columnes, ressenyes, Trash come back, i altres cosetes que estan a l'aire. (*)

·LA CONTRA ZINE #1
lacontra209@gmail.com | 2010 | 1'50€
Interessant zine gallec tret des de la distri La Contra i el CSA Xogo Descuberto. Continguts musicals, polítics i personals en un curiós format i atractiva presentació. entrevistes a Prap's, Tangana Show, Rojo 2, ressenyes amb especial atenció a Criatura; info sobre centres socials, control social,... (*)

·RADIKAL ZINE #7
gcforkboy@gmail.com | 2011 | 0'50 €
Gabriel va tornar a editar fa un temps el Radikal'zine, una capçalera de referència dins l'escena fanzinera punk peninsular. Amb una aturada de gairebé 19 anys, ens trobem amb una nova etapa del zine murcià. En aquest darrer número ens trobem entrevistes a Almería Inmunda, Pripyat, Gobierno Militar, Cojoba, reportatge sobre l'escena de Castelló, articles, ressenyes, etc. Ens costa que ja està preparant el proper número, que esperem veure prompte. Més info a: http://radikalzine.blogspot.com (*)

·MIDDLE FINGER RESPONSE #3
proukouskaya@gmail.com | 2011 | 1€
Interessant zine madrileny vinculat al segell/distri Grog Records. Entrevistes a Codia, Hellbastard o Dishammer, i articles elaborats sobre punk i anarquisme a Polònia, ressenyes,... Per aquest mòdic preu inclou també el documental en DVD "La curva del miedo", sobre la insurrecció de l'Amaçònia peruana.

·ROCK&POSTA #3
rockandposta@gmail.com | 2011 | 3€ (+CD)
Rock&Posta és un fanzine eixit des d'Amposta i que posa especial atenció a l'escena musical de les Terres de l'Ebre. Entrevistes a Lark About, Airgamboys, Lo Pardal Roquer,... articles sobre Rock&Futbol, Rock i còmics, l'escena de Castelló,... Fet a imprempta i inclou un CD recopilatori de grups d'Amposta. (*)

·WE'VE GROUND #2
christian.hxc@hotmail.com | 2011 | 2€
Des de Betxí arriba aquest zine en català que recupera el títol d'un tema dels Rouse pel seu nom. entrevistes a Estricalla, Dissort, Addenda,... Articles sobre power-violence, straight edge, civisme,... A banda de ressenyes, muntatges, altres infos i una maquetació neta. Pots demanar el PDF via e-mail.

Ressenyes de música

·AENNEA "Abril en noviembre..."
Ed. Autoeditat, 2011 | CD | 4€
Una de les grates sorpreses de la temporada. Des de Vila-real, Post-rock instrumental bevent d'influències com Mogwai, Golden,... Intensitat, canvis de ritmes i una mica d'aire fresc dins l'escena de la Plana. Amb persons trillats en bandes anteriors com Nativa, Úvula, Nolimetangere, Furious People,... (*)

·ALMAX+MISTKAFER "Split-LP"
Ed. Mala Raza, 2010 | LP | 10€
Almax són una potent proposta sorgida a Saragossa de penya curtida en altres bandes, com Karnvapen Attack, ÖBNI, Disface, Totalickers o Holocaust in your head. Hardcore a tota hòstia, proper al crust, sense concesions ni pausa. Mistkafer són una banda fémina. Hardcore-crust compacte amb veus desganyitades i esmolades. Bona i neta presentació, com tot el que surt de Mala Raza, a càrrec de Dani Münster (veure entrevistes). (*)

·ABUSO DE PODER "Vieja escuela"
Ed. Autoeditat, 2011 | CD | 5€
Street punk i el hardcore Oi! des de la Plana, amb veu ronca i melodies. Lletras polítiques que escapen un poc dels tòpics de l'escena skin, tot i que no es perd el discurs antifa i l'actitud macarra. Col·laboracions dels cantants d'Oppugno, Cáncer Social i E.U.K.Z. Tot amb un potent so. (*)

·ARTIFICIAL BEACH "Demo"
Ed. Visanteta Records , 2011 | CD | 5€
Quan estavem a punt de tancar la maquetació de ressenyes, Rafa (Artificial'zine) ens feia arribar, des de La Costera, la demo del seu darrer projecte: Artificial Beach. I què ens trobem ací? Doncs hardcore-punk del palo NY, influències de Side by Side, Straight Ahead, Our Gang, Agnostic Front,... Hardcore macarra i polititzat, ràpid i brut, en valencià, amb gent provinent de projectes anteriors com LDF, Join the Rejects i Amenaça.

·BELGRADO "Belgrado"
Ed. Flexidiscos, Enfermos, 2011 | LP | 10€
Des de Barna, amb un post-punk a lo Paralisis, la mar de bo, els Belgrado. En poc de temps no han deixat de sonar el nom d'aquesta banda per foros i altres *lares* punks. Al front de la banda una dona, cantant en anglès i polaco, han fet un disc apte per a les ments malaltes i de tot tipus. Certament s'ha fet ressò, perquè sonen de puta mare, si és que t'agraden els sons tenebrosos i viscerals, a mi m'ha encantat. Molt bon disc, si senyor/a. (J)

·BASTIAAN "Demo"
Ed. Autoeditat, 2010
Curiosa proposta també de Vila-real; provenen d'antics projectes hardcore-punk com Herb o Ànima Alba. Amb Bastiaan trenquen un poc amb el so de les seues bandes antecessores i s'endinsen en un rotllo bastant innovador a nivell local, amb bones idees i saber fer. Musicalment la cosa se situa entre l'electrònica, el pop i el rock fosquet, referències que et poden recordar a coses de New Order, els Depeche més foscos,... Encara no tenen res editat. Per escoltar-los: www.myspace.com/bastiaaninside

·BANDITS "Love shots"
Ed. Jamaican Memories,...2010 | LP | 12€
Amb el títol de "Love shots" es presenta el primer disc dels castelloners Bandits. Skinhead reggae, soul, ska,... mirant-se en l'herència dels Skatalites, Prince Buster, Alton Ellis o Byron Llig. 10 temes que faran les delícies dels amants del gènere. Tot amb una més que currada presentació. (*)

·CHALLENGER "Ümelsion"
Ed. Carnús Records i BCore, 2010 | LP | 12€
Segon disc d'aquesta genial banda madrilenya. Una de les grates sorpreses de la temporada, que et pot enganxar ben a gust. Cançons rodones que combinen energia, actitud, frescura, desparrame punk i melodies pop. Influències tan diverses com Hot Snakes, Joy Division, The Clash, Husker Dü, Superchunk, o Fugazi. Molt molt bons! (*)

·CODIA "Dulce apocalipsis"
Ed. La Contra, Grog,... 2010 | LP | 10€
Formació gallega amb gent d'altres bandes com Nashgul, Blünt, etc. Fent hardcore ràpid i ple de melodía i energia. Proposta que pot fer les

delícies dels seguidors de Propaghandi i bandes melòdiques. Preciosa presentació a càrrec de dos màsters de la il·lustració (Álvaro i Luís). (*)

·COL·LAPSE "Mínima esperança"
Ed. Actua Crew i BCore , 2011 | LP | 12€
De les cendres de Cinder i Decline, i amb gent de The Gundown, es presenten Col·lapse. Una més que interessant proposta de hardcore en català, facturat amb gust i qualitat, i que ens remet al so de bandes clàssiques com Dag Nasty, Minor Threat, Embrace,... Un total de 13 cançons de regust *viejuno* i energia contagiant. Tot amb una més que elegant carpeta que acaba d'arrodinir un excel·lent treball de presentació.

·CRIATURA "Trampas"
Ed. Mala Raza, Mago Fermín , 2011 | LP/CD
Si entreu a http://criaturahcpunk.blogspot.com ja podeu escoltar un breu avanç del que serà el pròxim disc dels Criatura. Temes com "Ver oir callar" o "Tu y tus amigos" farcits d'intensitat, matissos, acurats jocs de veus i lletres amb marca de la casa. Cançons que ens deixen amb les ganes de tenir ja el disc a les mans i oïdes. Així que ja sabeu, esteu al loro d'aquesta pròxima novetat i nova gira.

·DISPARO
Ed. Trabuc, 2010 | EP | 3'5€
Tota una burrada arribada des de València. Els Disparo fan un rotllo hardcore-punk amb gent provinent d'altres experiències com Derrota, Desguace, Anti-playax, Los Muchachos,... Aquest és el seu primer EP, i la veritat és que molen prou. Ràpid, cantat en castellà i molt corejable, i amb un directe ple de força. Ens podem trobar 6 temes com 6 putes pedres. Influències dels Rip, Circle Jerks, Negative Approach, Andanada7,... (*)

·DRAMA "Sin perdón"
Ed. Redstar, 2010 | EP | 4€
Segon treball d'aquesta banda hardcore-metal des de L'Hospitalet de Llobregat. Quatre temes enèrgics i contundents, amb trencada veu femenina, molt ben enregistrats. Excel·lent nova proposta d'aquestes xiques, vinculades a altres bandes com Born To Hate, o al fanzine Clitocore. Actitud, consciència i potència. Escolta-les a: www.myspace.com/dramabcnhc (*)

·ELFO NEGRO "Vitesse"
Ed. DDT, 2010 | LP+CD | 10€
Rocki'n hardcore intens i emocional des de Bilbao. Tercer discazo que vam tenir l'oportunitat de gaudir en directe al concert que els vam montar a l'Índalo d'Almassora, i que pel que sembla ha estat un dels seus últims directes. Actitud, intensitat, lletres entre allò personal i allò polític, bona penya,... Si els vas disfrutar a Almassora, ja saps de què parlem. I tot en una acurada edició que inclou vinil i CD a la mateixa carpeta per un preu més que honest. (*)

·ESTRICALLA "Fuegos olímpicos"
Ed. Stop control, 2011 | LP/CD | 10/6€
Segon treball d'aquest potent projecte de Fer (Sapos, Kuraia) i els Kloakao. Hardcore a mala hòstia, polític i accelerat. Tot amanit amb la qualitat als textos que sempre han distingit els projectes del Fer, així com incloent les habituals i interessants referències bibliogràfiques. Amb col·laboracions de Martillo (The Capaces), Surfin' Kaos,... Qualitat, consciència i actitud. (*)

·ESKORIA-TZA "Eskoria-tza"
Ed. DDT, 2010 | LP+CD | 10€
Reedició en vinil (+CD) d'aquests precursors del hardcore euskaldun, així com recuperació de temes inèdits. Hardcore-punk primitiu rabiós i esmolat, en euskera i castellà, que en certa mesura connectava amb el so d'altres bandes contemporànies com BGK o Raw Power. Cançons com "Neurosia" o "Demokrazia" (adaptada posteriorment per S.A.) Presentació acurada respectant dissenys originals i amb info històrica del grup. (*)

·ESPERIT + ATOMIZADOR "12""
Ed. Afeite al perro,... 2010 | LP | 9€
Una delicada i amable proposta. Per una banda tenim Esperit, des de Sant Celoni, projecte de Mau (Omega Cinco, Les Aus, Zeidun) fent un rotllo que camina per la psicodelia i folk preciós, en català, i que pot fer la delícia dels seguidors del Pau Riba més alucinògen. Inclou col·laboracions del Joan Colomo o Maria Rodés. per l'altra banda, des de Madrid, trobem Atomizador, amb una petita coleccio de cançons que per ahí han definit com "10 miniatures d'speed-pop guitarrístic, ukeleleïc i vocalexplosiu".

·FLY SHIT "Arnas bakoitzeko ernetzen"
Ed. Autoeditat, 2010 | CD | 5€
Els de Bergara ens presenten el seu darrer disc, on continuen en la línia del seu anterior disc, presentat a Castelló fa un temps. Temes ràpids, amb canvis de ritmes, temps marcats i contundents, reivindicant el Hardcore més clàssic. Influència de bandes com Poison Idea, Victims Family, Life but how to live it?, Subterranean Kids, Spermbirds,... Tot cantat en la seua llengua, l'euskera, tot i que s'inclouen les traduccions corresponents. Portada a càrrec d'un vell amic del grup: Txori Arkada. (*)

·FURIOUS PEOPLE "Rock the road"
Ed. Autoeditat, 2011 | CD | 5€
Tercer i últim treball dels de Castelló, amb nous membres a la banda. Furious People continuen el camí obert des del primer i genial disc, bevent de referències com Gluecifer, Turbonegro, Hellacopters,... Com a punt novedós d'aquest disc, introdueixen col·laboracions de Borja (Bandits) i Maria (Modal Nodes, Madnoise,...), a més d'atrevir-se a introduir una canció en castellà. Continuant en la seua línia. Qualitat, potència, actitud i solvència contrastada.

·GOLíAT "Demo"
Ed. Autoeditat, 2011 | Àlbum digital
Golíat és un duet bateria i guitarra/veu des d'Argentona fent un interessant rotllo que podriem situar entre el post-rock, el post-metal o l'stoner, tot i que pel que sembla intenten fugir prou de les etiquetes. Temes en català fugint de tòpics, canvis de ritmes, intensitat, brutícia,... Escolta'ls a: http://goliat.bandcamp.com

·HOM "La Tomba de fòrcides"
Ed. Muchachicha, Comú,... 2010 | LP | 8€
Aquesta és l'última referència musical que hem tret des de Comú. Nova proposta on part dels ex-Husmo s'endinsen en paràmetres propers post-metal (rotllo Pelican, Isis, Neurosis,...), amb alguna incursió més crust i tal. Hi ha temes instrumentals i altres amb veus trencades. Acurada i elegant presentació a càrrec de Lluís, bateria del mateix grup (veure entrevista). Per més info sobre el disc i l'edició, mireu d'entrar a: www.myspace.com/homband (*)

·L'HEREU ESCAMPA
Ed. Autoeditat, 2011 | Àlbum digital
Des de Manlleu al món. El duet català, L'Hereu Escampa, acaba de debutar amb 6 temes, Emo, Post-Hardcore, Indie... 6 temes amb força i que tenen molt a dir, una bona proposta i un començament de luxe. Guitarra i bateria a dues veus. He escoltat durant aquests dies, el seu debut i francament, m'ha convençut la posta en practica d'aquest projecte en format duet, amb una proposta atractiva i t'atrapa, recordant-me de vegades als Fugazi. Escolta'ls a: http://lhereues-campa.bandcamp.com/

·LA CELULA DURMIENTE "Disco póstumo"
Ed. BCore, 2011 | CD | 10€
Els de Sant Celoni ens presenten un nou quart disc on deixen una mica a banda l'eclecticisme dels anteriors treballs per oferirnos un recull de cançons més cohesionat, tot i que sense perdre eixe punt de mirada oberta que els ha caracte-ritzat sempre. La riquesa de les composicions del Joan Colomo (ex-Zeidun, etc), acompanyat dels curtits Narcís (Moksha) i Inés (ex-Perras Del Infierno), ens ofereixen un disc de pop valent que ens situa per paràmetres com Black Lips, Comet Gain o Ty Segall, Dead Boys, Wipers o Elvis Costello.

·LAS RODILLERAS "Horror pleni"
Ed. Disundead, Cruda Realidad, 2010 | LP | 9€
Des de València arriba aquest trio de xiques pegant-li a una mescla interessant de punk fosc, rotllo siniestrillo i garatge, de vegades tètric als textos i música. Parálisis Permanente, Desechables o The Cramps ens poden ajudar a situar-nos a la seua sonoritat. Tot amanit amb uns textos que trenquen tòpics.

·LOAN "Hontziria"
Ed. Odio Sonoro 2009 | LP | 10€
Vinil d'alt gramatge per una banda d'alt gramatge -tonelatge més bé-. Rock dens, lent, demolidor, contundent, lisèrgic, brut i en euskera. Referències que caminen per Dut, Black Sabbath, Electric Wizard, High On Fire, Moho,... (*)

·LOS 400 GOLPES
Ed. Autoeditat, 2011 | CD | 5€
Sota el nom d'aquesta reconeguda i genial

pel·lícula s'amaga un nou i interessant projecte eixit a Castelló, que podríem situar entre els paràmetres sonors que van de Pelican a Berri Txarrak. A les seues files trobem a gent de La Acidia, Terror Canibal, Herb, Concubine,... Escolta'ls a: www.myspace.com/loscuatrocientosgolpes (*)

·MONEGRE "EP"
Ed. Autoeditat, 2011 | CD | 7€
Monegre és el nou projecte musical intimista de Carles Jové, al passat vinculat als *hardcoretes* melòdics Non-Violence Begins With Breakfast. Aquest prolífic gironí afincat a Castelló, a banda d'escriure per diferents publicacions dels moviments socials o dedicar-se al món audiovisual, també troba temps per oferir-nos cançons amables, situades entre el pop, el folk i la cançó d'autor. Temes en català, entre la calidesa i la foscor, mostrant reflexions personals i altres despullades. El disc compta amb la participació de gent com Sanjosex, el violinista Adrià Estariola i Guille HL (Litius i ex Pleasant Dreams). Acurada presentació del CD amb carpeta de paper feta a casa. Podeu escoltar o decarregar a: http://monegre.bandcamp.com

·MANOLO KABEZABOLO "Tal kual fue"
Ed. El Lokal i Kamilosetas, 2011 | DVD | 5€
Nova etapa del Kabezabolo, acompanyat ara de "Los ke no dan pie con bolo": Pitu, Jaume, David i Raúl, curtits en altres bandes com Chicharrica, Almax, Rottenmeyer, Freak kennedys,... Una banda que aconsegueix donar una base més contundent als tradicionals *hits* del Manolo. El DVD recull la seua actuació al festi Aupa Lumbreiras, on repassa bona part de la seua discografia.

·MOX NOS "Down"
Ed. Polze, 2011 | EP | 5€
Primera referència del segell alacantí: Mox Nox. El single consta de dos temes, la cara A, el gran tema "Down", un tema molt ben elaborat, que pinta des de principi a fi una atmosfera punki, però al mateix temps, indie, tirant de pedals i de riffs eficients i que fan d'aquesta tema una magnifica mostra de lo que és i de quin pal la banda. En la cara B, ens trobem amb una versió dels grans Suicide, "Rain Of Ruin", però ells li han donat el toc, portant el tema del duet novaiorquès al seu camp, al seu so i a la seua llengua, si, així és, l'han titulat "Pluja de merda" i el canten en valencià, li han donat un toc més agressiu al tema i li han donat el toc "monoxero", fent el tema altra gran mostra del que poden fer. (*) / (J)

·OPPUGNO "Oppugno"
Ed. Words are Weapons, 2011 | CD | 7€
Els d'Almassora ja fa uns mesos que van treure aquest segon disc, on ens presenten 8 temes seguint en la seua línia. Hardcore *new school* marcat per l'herència de Hatebreed, Slapshot, Arkangel, Madball, Earth Crisis, Strife,... Lletres tocant temes del pal social i personal. Un segon disc que obre una nova etapa al grup, amb entrada de nous membres. En definitiva un bon treball d'aquesta colla de penjats. Com a detallet, el CD inclou el videoclip "Educar no es enseñar", rodat al CSO La Nau amb bona part dels destarifats de la Plana. (*)

·ROUSE "Deep wound"
Ed. BCore, 2011 | LP | 12€
Dins de l'actual febre reeditora de vinils referencials dins dels punk i hardcore, era d'esperar que tard o d'hora arribaria el moment d'aquest "Deep wound" dels enormes Rouse, grup paral·lel dels HHH. Es pot considerar com un dels millors discos de hardcore en estat pur facturat als 90 a l'estat espanyol. Hardcore *zapatilla* ultraràpid sense concesions, cançons plenes de melodia, influències dels primers Bad Religion, 7 Seconds,... Lletres en anglès plenes d'acidesa, ironia, reflexió personal i actitud positiva. I una presentació més que elegant per l'època. Total: un discazo que ti cagas. El punt negatiu és que no s'hagen inclòs al full interior les traduccions al castellà com a l'edició original, doncs sense cap mena de dubte les lletres són un altre dels punts forts d'aquesta banda.(*)

·SALMIAKKI YÖUTH "Otamme salmiakki..."
Ed. Tofu Guerrilla, 2011 | CD/10" | 5/8€
Projecte a mig camí entre Bremen, Saragossa i Tampere, on s'ajunten *janders* de bandes com Kobayashi, Chispas, Criatura, Yakuza Horror, Almax,... Salmiakki Yöuth ens presenten un total de 5 temes en finlandès (o això diuen), buscant la fonètica crua, freda i primitiva del punk nòrdic dels vuitanta. So guarrete, ràpid, sense floritures ni concesions. Com no podia ser d'altra manera, la presentació i imatge del disc ve en estricte blanc i negre, com toca per aquests sons *viejunos*.

·STA "Mobley EP"
Ed. Autoeditat, 2011 | EP | 4'5€
Una altra grata sorpresa. Gent provinent de l'escena punk-DIY argentina, mallorquina i barcelonina, fent un acurat dub, lent, dens, elegant i obert de mires, fugint dels tòpics del gènere. amb gent provinent d'altres bandes com Phogo, Fun People, Bradient,... Portades serigrafiades a mà. Molt recomanable. Escolta'ls a: http://standrius.bandcamp.com (*)

·THE CAPACES "Whatever it is I'm against it!"
Ed. Acció Cultural,... 2011 | LP | 10€
Un altre dels últims discazos de la temporada: el quart disc de la Martillo i companyia. Ja saps, rotllo Zeke o The Dawrves, passat de voltes i sense concesions. Punk'roll acceleradíssim i demolidor, amb cançons farcides d'humor groller, incorrecte i macarra. (*)

·THE HANDSOMES "No rockville"
Ed. Hairman, 2010 | CD | 10€
The Handsomes resulten una interessant proposta on es troben *gañanes* provinents de l'escena rockabilly i punk-rocker de Castelló, curtits en grups anteriors como The Joke, Madnoise, Modal Nodes, Flying Hepcats, Cosmic Burning Combo, Rockin' Wildcats, Los Asskickers Enmascarados,... El resultat reflectit en aquest disc és un contundent rockabilly-punk accelerat, Gretsch-punk de carretera amb sobrada actitud.

·VIVA TRAMPOLINO+SANLLAÇ "Split-K7"
Ed. Polze, 2011 | K7 | 1€
Torna, si, açò torna a sonar. Sanllaç, punkelele autor des de La Marina Alta, fent lo de sempre, *marranaes* sonores inescoltables, però amb una manera de fer-ho que fa gràcia i tot. Viva Trampolino! des de València, amb un blues psicòtic, fet per ell mateixa, sense ajuda de ningú més, pedales, delays i molta cacofonia del tot interessant. 9 temes reveladors i del tot agres i dificultós de tragar. Sanllaç, com sempre, es clava amb tot cristo, fins als consumidors de drogues legals i no legals fins als Manel, passant pels PPeros, inclòs s'atreveix amb una versió de Frank Sinatra. Viva Trampolino! tira d'efectes, cançons linials i amb un so sorollòs, desencaixat i atractiu al mateix temps, gravat amb el seu telèfon mòbil. Sense sorpreses, un altre èxit/fracas dels dos "artistes". Fins al setembre no ix, però podeu escoltar/descarregar des del Bandcamp (http://vivasanllacino.bandcamp.com); a vomitar s'ha dit! (J)

·WILLIS DRUMMOND "Instanteak"
Ed. Bidehuts, 2011 | CD | 10€
Willis Drummond, pura energia punk rockera mesclant amb passatges amb aroma a post-rock down tempo, cantat en euskera i amb una precisió exquisita. No he fet encara una escolta en profunditat, però el disc, per lo que he escoltat, sona de puta mare. En ocasions em recorden als Fugazi, altres als QOTSA, agafen el millor de cada i bé, això és el resultat: un disc del tot complet, fet amb un gust únic. Cançons de minutació elevada, la més curta dura 2:29; bé, temes llargs, però cap es fa pesat, entren amb facilitat, sense complicacions, no cal fer mil i una escolta per apreciar aquest disc. (*) / (J)

·ZINC+ 25TH COMING FIRE "Split"
Ed. Rumble, 2011 | LP | 12€
Discazo guapo per als i les amants del hardcore accelerat, melòdic i amb veus femenines. Per una banda, tenim a Zinc, que a aquestes alçades ja els coneixereu, amb la veu característica de Dulce, oferint-nos una proposta amb força personalitat dins del panorama estatal. Per l'altra cara, els 25th Coming Fire, curtits en bandes anteriors com Ruido de rabia, Ira Et Decessus o HHH, ens donen més de la seua medicína: hardcore melòdic a tota *viroya*, que pot fer les delícies d'aquells que flipen amb Rouse, 7 Seconds,...

* | Tant les ressenyes de llibres com les de música marcades la final amb un asterisc (*), les podeu aconseguir mitjançant la distri Comú. Si us interessa alguna d'aquestes referències, ens podeu escriure a: districomu@hotmail.com, o bé passar-vos pel nostre espai al Casal Popular de Castelló.
Les ressenyes marcades al final amb (J), és perquè són del Jaume Polze. Per més info: http://pluralitatmusical.blogspot.com o http://polzedelamortgravacions.blogspot.com

comú

distriedició antagonista

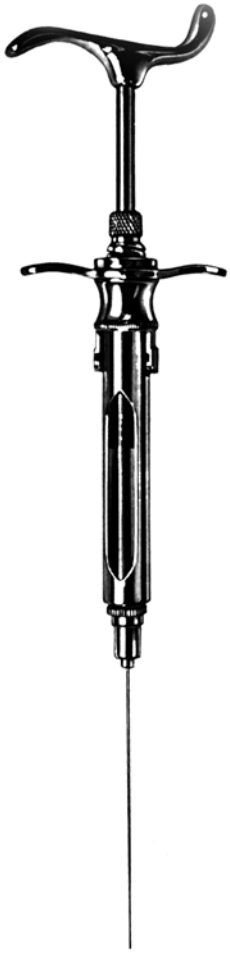

BONA MERDA